

**Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia**

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zmena strategického dokumentu s celoštátnych dosahom
- zisťovacie konanie -

Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 12)

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

42181810

3. Adresa sídla

Nám. E. Štúra 1
812 35 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Katarína Nováková
poverená vykonávaním funkcie generálneho riaditeľa sekcie
sekcia environmentálnych programov a projektov
Ministerstvo životného prostredia SR
Nám E. Štúra 1
812 35 Bratislava 1

Pracovisko:

Karloveská 2, 841 04 Bratislava

tel.: +421 906 314 400

e-mail: katarina.novakova@enviro.gov.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

PhDr. Miroslava Hrušková, CSc.
riaditeľka odboru programovania, riadenia a monitorovania programov
sekcia environmentálnych programov a projektov
Ministerstvo životného prostredia SR
Nám E. Štúra 1
812 35 Bratislava 1

Pracovisko:

Karloveská 2, 841 04 Bratislava

tel.: +421 314 300

e-mail: miroslava.hruskova@enviro.gov.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 12)

2. Charakter

Navrhovaná zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej aj „OP KŽP“ alebo „operačný program“) predstavuje svojím charakterom zmenu tých prvkov operačného programu, ktoré podliehajú schváleniu Európskou komisiou (ďalej aj „Komisia“ alebo „EK“). Ide najmä o presun zostatku disponibilných zdrojov OP KŽP do tých oblastí intervencie, kde existuje potenciál na ich vyčerpanie do konca obdobia realizácie OP KŽP - konkrétne do oblasti vodného hospodárstva a odpadového hospodárstva, aby sa tým predišlo strate finančných prostriedkov z fondov EÚ.

Zostatok disponibilných zdrojov vznikol vzhľadom na to, že záujem žiadateľov v prípade niektorých dopytovo orientovaných výziev nepokrýva ich alokáciu, ako aj z dôvodu úspor zdrojov po ukončení verejných obstarávaní schválených projektov, prípadne aj mimoriadneho ukončenia projektov (vrátane odstúpenia od podpisu zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku).

Zároveň sa v OP KŽP vykonávajú súvisiace zmeny vo finančných tabuľkách, ako aj niektoré ďalšie zmeny v jeho textovej časti, zamerané najmä na precizovanie textu, ktoré sú charakterizované nižšie v bode 4. Obsah (osnova) a podrobne uvedené v kapitole III. bode 2. Údaje o výstupoch.

Predmetný návrh zmeny OP KŽP je vypracovaný v súlade s článkom 30 ods. 1 a čl. 96 ods. 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 v platnom znení (všeobecné nariadenie).

Pôvodné znenie strategického (programového) dokumentu OP KŽP bolo schválené Európskou komisiou jej rozhodnutím zo dňa 28. októbra 2014. Odvtedy znenie OP KŽP prešlo niekoľkými zmenami, ktoré boli schválené Monitorovacím výborom pre OP KŽP a následne aj rozhodnutím Európskej komisie. Navrhovaná zmena sa vzťahuje k aktuálne platnému zneniu OP KŽP (verzia 11), schválenému vykonávacím rozhodnutím Komisie C(2020) 4490 final zo dňa 30. júna 2020, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie C(2014) 8047, ktorým sa schvaľujú určité prvky operačného programu „Kvalita životného prostredia“ na podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti na Slovensku.

Výsledkom navrhovanej zmeny bude znenie OP KŽP (verzia 12).

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP na verziu 12 je **zabezpečiť vyčerpanie zdrojov OP KŽP v súlade s pravidlom n + 3, t. j. do konca roka 2023, a predísť tak strate finančných prostriedkov (tzv. dekomitmentu).**

Riadiaci orgán pre OP KŽP preto navrhuje **presunúť zostatok disponibilných zdrojov OP KŽP do oblastí podpory v rámci prioritnej osi 1 zameraných na vodné hospodárstvo – verejné kanalizácie, ČOV a zásobovanie pitnou vodou a odpadové hospodárstvo – nakladanie s komunálnym odpadom**, najmä zhodnocovanie biologicky rozložiteľných

komunálnych odpadov, v ktorých Slovenskej republike (najmä mestám a obciam, resp. vodárenským spoločnostiam) vyplývajú finančne náročné záväzky a povinnosti z príslušných právnych predpisov EÚ.

Disponibilné zdroje OP KŽP absentujú na zabezpečenie plnenia záväzkov SR vyplývajúcich z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd a zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ. Záujem o realizáciu projektov zameraných na čistenie a odvádzanie odpadových vôd najmä v prípade aglomerácií nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov naďalej pretrváva a preto je cieľom predmetnej zmeny operačného programu presunúť do danej oblasti finančné zdroje doposiaľ nevyužité v rámci iných oblastí intervencie. **Cieľom v oblasti vodného hospodárstva je, popri riešení problematiky čistenia odpadových vôd, podporovať aj zabezpečenie bezpečnej pitnej vody pre obyvateľov**, na ktoré boli zdroje v rámci OP KŽP takmer vyčerpané, a to v súlade s cieľmi smernice Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu a jej prepracovaného znenia.

Ďalším cieľom je tiež podporovať mestá a obce v oblasti zefektívňovania triedenia zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov, konkrétne triedenia a zberu kuchynského odpadu z domácností, ktoré sú mestá a obce povinné zabezpečiť od začiatku roka 2021 v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. To so sebou prináša značné finančné nároky na samosprávy, ktoré v súčasnosti musia čeliť zvyšujúcim sa výdavkom aj v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19. Zavedenie uvedenej povinnosti tak prispieje k plneniu cieľov vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení (ďalej len „rámcová smernica o odpade“), ako aj k zníženiu podielu skládkovaných odpadov (v zmysle požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení).

Popri týchto hlavných cieľoch je sprievodným cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP rozšírenie rozsahu podpory aktivít v oblasti ochrany prírody a biodiverzity v rámci prioritnej osi 1, ako aj aktivity zameranej na využitie obnoviteľných zdrojov energie (ďalej aj „OZE“) v rámci prioritnej osi 4.

4. Obsah (osnova)

Predmetná zmena OP KŽP pozostáva z nasledujúcich úprav textovej a tabuľkovej časti operačného programu:

- *Textová časť*

V nadväznosti na presun disponibilných zdrojov OP KŽP medzi oblasťami intervencie v rámci **Prioritnej osi** (ďalej aj „PO“) **1** Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry boli vykonané úpravy jednotlivých prevažne číselných údajov v príslušných častiach PO 1. Zároveň boli upravené hodnoty viacerých dotknutých ukazovateľov výstupu a finančného ukazovateľa.

V súvislosti s presunom voľných zdrojov z PO 2 do PO 1 boli vykonané úpravy jednotlivých prevažne číselných údajov v príslušných častiach oboch prioritných osí.

Zmena v rámci **PO 2** *Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami* zahŕňa zníženie cieľovej hodnoty jedného ukazovateľa výstupu finančného ukazovateľa.

V **PO 3** Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvnených zmenou klímy dochádza na základe pripomienky EK k navýšeniu cieľovej hodnoty jedného ukazovateľa a úprave textu.

Zmena navrhnutá v rámci **PO 4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch** bola premietnutá do OP KŽP formou viacerých úprav. V nadväznosti na rozšírenie oprávnených aktivít v rámci ŠC 4.1.1 a presunom alokácií medzi oblasťami intervencií a typmi území, dochádza k úprave cieľových hodnôt viacerých dotknutých ukazovateľov v rámci špecifických cieľov 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1 a 4.5.1. V rámci PO 4 zároveň dochádza k zníženiu cieľovej hodnoty finančného ukazovateľa.

V nadväznosti na presun disponibilných zdrojov OP KŽP medzi oblasťami intervencie v rámci **PO 5 Technická pomoc** boli vykonané úpravy alokácií na jednotlivé oblasti intervencie v rámci PO 5.

V textovej časti operačného programu boli taktiež vykonané úpravy, ktoré sa týkajú rozšírenia rozsahu podpory v rámci aktivity zameranej na využitie OZE v PO 4, ako aj rozsahu podpory v rámci aktivít v oblasti ochrany prírody a biodiverzity v PO 1 a v tejto súvislosti aj zvýšenia podielu oprávnených výdavkov na výkup pozemkov štátom v chránených územiach. K zmenám, avšak len malého rozsahu, patrí aj doplnenie niektorých typov prijímateľov. Taktiež sa vykonáva niekoľko úprav textu formálneho charakteru, za účelom jeho precizovania a aktualizácie.

- *Tabuľková časť/ úprava finančného plánu*

Do finančného plánu OP KŽP časti 3.2 (Tabuľky 68 a 69) boli premietnuté zmeny vyplývajúce z vyššie popísaného presunu zdrojov KF z PO 2 do PO 1, čím došlo k zvýšeniu alokácie PO 1 a v rovnakom objeme k zníženiu alokácie PO 2. Zároveň došlo k úprave zdrojov za národné spolufinancovanie v rámci PO 4 (pre kategóriu regiónov „menej rozvinutý región“). V dôsledku presunu zdrojov KF z PO 2 do PO 1 zároveň dochádza k navýšeniu miery spolufinancovania zo zdrojov EÚ uvedenej vo finančnom pláne OP KŽP v rámci PO 1, keďže sa v rámci PO 1 zvyšuje podiel alokácie určenej na aktivity mimo schémy štátnej pomoci. K navýšeniu miery spolufinancovania zo zdrojov EÚ dochádza aj v rámci PO 4 vzhľadom na zvýšenie podielu prijímateľov, na ktorých sa nevzťahujú schémy štátnej pomoci.

V časti 3.3 (Tabuľka 70) Finančného plánu dochádza k zmene indikatívnej alokácie na podporu cieľov zmeny klímy, ako aj podielu alokácie dotknutých prioritných osí na celkovej alokácii OP KŽP.

Jednotlivé zmeny/ úpravy sú podrobnejšie popísané v kapitole III. bode 2. Údaje o výstupoch.

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Vzhľadom na procesné náležitosti súvisiace so zmenou operačných programov (konzultácie s EK, zadávanie do elektronického systému na výmenu dokumentov s EK - SFC2014, schvaľovanie Monitorovacím výborom a EK) sa predmetná zmena OP KŽP navrhuje v jednom variante riešenia.

Navrhované riešenie vyplýva z aktuálneho stavu implementácie OP KŽP, pričom reflektuje na naliehavé potreby na národnej úrovni. Ďalšie informácie a zdôvodnenia navrhovaného riešenia zmeny OP KŽP sú ***bližšie popísané nižšie v kapitole III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, bode 1. Požiadavky na vstupy.***

V porovnaní s nulovým variantom (t. j. so situáciou, kedy by navrhovaná zmena OP KŽP nebola vykonaná) **predstavuje presun disponibilných zdrojov** v rámci OP KŽP do oblastí podpory v rámci prioritnej osi 1 zameraných na vodné hospodárstvo a odpadové hospodárstvo, **variant, ktorý napomáha dočerpaniu zdrojov EÚ, ktoré sú ešte v rámci OP KŽP disponibilné, tak, aby do konca obdobia jeho realizácie boli využité v oblastiach s preukázateľnou absorpčnou kapacitou a zároveň s pozitívnym vplyvom na životné prostredie a na plnenie povinností SR vyplývajúcich z environmentálnej legislatívy EÚ.** Navrhovaný variant zmeny OP KŽP prispeje k plneniu záväzkov SR v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd, zabezpečovania bezpečnej pitnej vody pre obyvateľov, ako aj zefektívňovania triedenia zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré sa vyznačujú vysokou absorpčnou schopnosťou a dopytom žiadateľov, pričom na jeho pokrytie v súčasnosti v rámci OP KŽP nie sú v príslušných oblastiach intervencie alokované dostatočné finančné zdroje. Taktiež zmeny v rámci prioritnej osi 4 smerujúce k rozšíreniu predmetu podpory v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj zvýšeniu finančných možností na podporu energetickej efektívnosti predstavujú riešenia napomáhajúce nielen finančnej implementácii OP KŽP, ale aj jeho vecnej (fyzickej) implementácii, orientovanej na aktuálne a naliehavé potreby na národnej úrovni a dosahovanie cieľov v oblasti ochrany životného prostredia.

Vzhľadom na objem zdrojov, ktoré je potrebné v rámci OP KŽP dočerpať v súlade s pravidlom $n + 3$ do konca obdobia jeho realizácie, ako aj na finančne náročné záväzky a povinnosti, ktoré pre SR vyplývajú z príslušných právnych predpisov EÚ, by nulový variant prinášal značné riziko nedostatočného využitia, resp. straty zdrojov EÚ (v prípade ich nedočerpania) využiteľných na podporu aktivít v oblasti budovania environmentálnej infraštruktúry a nízkouhlíkovej energetiky, pričom navrhovaný variant zmeny OP KŽP smeruje, naopak, k predídeniu tejto situácii a jej nepriaznivým dôsledkom.

Ďalšie informácie a zdôvodnenia navrhovaného riešenia zmeny OP KŽP vrátane ostatných úprav textovej a tabuľkovej časti OP KŽP (mimo finančných presunov) sú **bližšie popísané nižšie v kapitole III. bode 1. Požiadavky na vstupy.**

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Riadiaci orgán pre OP KŽP v súvislosti s prípravou a schvaľovaním predmetnej zmeny OP KŽP vykoná nasledujúce kroky:

Popis aktivity	Termín
Predloženie návrhu zmeny OP KŽP na schválenie Monitorovaciemu výboru pre OP KŽP	do 14. júna 2021
Predloženie zmeny OP KŽP na schválenie EK cez systém SFC2014 spolu s informáciou o výsledku zisťovacieho konania o zmene strategického dokumentu (SEA)	do 30. júna 2021
Posudzovanie a prijatie rozhodnutia o žiadosti o zmenu OP KŽP Európskou komisiou	do 3 mesiacov od predloženia návrhu zmeny OP KŽP

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Základným dokumentom, ku ktorému sa vzťahujú navrhované zmeny, je aktuálne platné znenie OP KŽP (verzia 11), schválené vykonávacím rozhodnutím Komisie C(2020) 4490 final zo dňa 30. júna 2020, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie C(2014) 8047, ktorým sa schvaľujú

určité prvky operačného programu „Kvalita životného prostredia“ na podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti na Slovensku.

Jednotlivé verzie OP KŽP, ako aj jeho aktuálne platné znenie, sú dostupné na internetovom odkaze: <http://www.op-kzp.sk/dokumenty/dokumenty/programove-dokumenty/>.

Zároveň predmetný návrh zmeny OP KŽP vychádza zo strategických dokumentov v príslušných vecných oblastiach vodného hospodárstva, odpadového hospodárstva a využitia obnoviteľných zdrojov energie.

Legislatívnym východiskom pre vykonanie predmetných zmien OP KŽP sú právne predpisy EÚ a SR, a to najmä:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 v platnom znení (všeobecné nariadenie);
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014 zo 7. marca 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde v súvislosti s metodikami poskytovania podpory na riešenie zmeny klímy, určovaním čiastkových cieľov a zámerov vo výkonnostnom rámci a nomenklatúrou kategórií intervencií pre európske štrukturálne a investičné fondy v platnom znení;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 v platnom znení;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006 v platnom znení;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v platnom znení (Rámcová smernica o vode);
- Smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v platnom znení;
- Smernica Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení;
- Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení;
- Smernica EP a Rady 2014/94/EÚ o alternatívnych palivách v platnom znení;
- Nariadenia EP a Rady EÚ č. 1143/2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov v platnom znení;
- Nariadenie EP a Rady (ES) č. 1099/2008 o energetickej štatistike v platnom znení;
- Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Monitorovací výbor pre OP KŽP

Európska komisia

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie)

Uznesenie Monitorovacieho výboru pre OP KŽP

Rozhodnutie Európskej komisie

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy

Dôležitým vstupom, z ktorého vyplýva predmetný návrh zmeny OP KŽP, je interná analýza absorpčnej kapacity OP KŽP, na základe ktorej bol navrhnutý presun zostatkov disponibilných zdrojov slabo čerpaných oblastí do tých oblastí podpory, kde existuje potenciál na ich vyčerpanie. V rámci analýzy boli vzaté do úvahy alokácie vyhlásených výziev vo vzťahu k dopytu žiadateľov, suma žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „žiadostí o NFP“ alebo „ŽoNFP“) v konaní, zazmluvnená suma zdrojov EÚ (resp. schválená suma zdrojov EÚ v prípade schválených žiadostí o NFP, kde ešte nedošlo k ich zazmluvneniu), alokácie plánovaných výziev v harmonograme na rok 2021, absorpčná kapacita jednotlivých výziev na základe doterajšieho záujmu žiadateľov, ako aj plány predkladania a implementácie žiadostí o NFP rezortnými organizáciami MŽP SR v rámci OP KŽP.

Podrobnejšie informácie a zdôvodnenia, z ktorých vyplývajú zmeny týkajúce sa jednotlivých prioritných osí a finančných náležitostí OP KŽP, sú uvedené nižšie.

Prioritné osi 1 a 2

Navrhovaná zmena OP KŽP sa týka predovšetkým presunu zdrojov z viacerých oblastí intervencie popísaných nižšie v celkovej výške **102 177 000 € do oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (020) a oblasti intervencie zameranej čistenie odpadových vôd (022)**. Konkrétne budú finančné prostriedky v rámci PO 1 presunuté do špecifického cieľa 1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ (ďalej len „ŠC 1.2.1“) a do špecifického cieľa 1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi (ďalej len ŠC 1.2.2).

Dôvodom presunu je potreba zabezpečiť ďalšie prostriedky na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd a zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ. Kvôli nedostatočnému plneniu uvedených požiadaviek SR čelí tzv. infringementu. Presun zdrojov sa navrhuje tiež z dôvodu, že v oblasti vodného hospodárstva existuje vysoká absorpčná kapacita tvorená už pripravenými projektmi, čo vytvára predpoklad úspešného a účelného vyčerpania týchto zdrojov v súlade s pravidlom n + 3.

Uvedené aktivity sú podporované za účelom zníženia znečistenia povrchových a podzemných vôd, čím výrazne prispievajú k dosiahnutiu dobrého stavu vôd v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000 stanovujúcej rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v platnom znení (Rámcová smernice o vode - ďalej len „RSV“).

Za účelom podpory infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO bola v rámci OP KŽP v roku 2015 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC121/122-2015 (ďalej len „1. výzva“) s alokáciou 400 mil. € (zdroj EÚ), ktorá bola uzavretá vo februári roku 2016. V rámci 1. výzvy bolo zazmluvnených 41 projektov v celkovej výške žiadaných finančných prostriedkov 398,58 mil. € (zdroj EÚ). Dopyt po realizácii projektov bol natoľko vysoký, že zdroje pre oblasť čistenia a odkanalizovania ani po navýšení alokácie nepostačovali na jeho pokrytie a absorpčná kapacita tejto výzvy sa odzrkadlila aj v zásobníku projektov, do ktorého boli zaradené žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“), neschválené z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov určených na 1. výzvu. V druhej polovici roka 2020 riadiaci orgán pre OP KŽP pristúpil k využitiu tohto zásobníka projektov a prebieha zazmluvňovanie schválených projektov zo zásobníka.

K oblasti intervencie 022 sa taktiež vzťahuje výzva s kódom OPKZP-PO1-SC121-2018-43 (ďalej len „43. výzva“) zameraná na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do CHVO s veľkokapacitnými zdrojmi podzemných vôd, ktorá bola vyhlásená v roku 2018. Pôvodná alokácia výzvy bola navýšená na aktuálnu výšku 40,2 mil. € (zdroj EÚ), a to z dôvodu zmeny legislatívy, ktorou sa posilnil dôraz na ochranu oblastí s veľkokapacitnými zdrojmi podzemných vôd. V rámci 43. výzvy boli schválené ŽoNFP v celkovej výške 18,7 mil. € (zdroj EÚ), pričom suma žiadostí v konaní predstavuje výšku 19,04 € (zdroj EÚ).

Keďže na podporu infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ už nie sú disponibilné zdroje, navrhuje sa **zvýšenie alokácie na oblasť intervencie 022 – Čistenie odpadových vôd o 70 000 000 €, t. j. z pôvodných 483 755 945 € na 553 755 945 €**. Záujem o realizáciu projektov zameraných na čistenie a odvádzanie odpadových vôd naďalej pretrváva, preto je potrebné pre danú oblasť zabezpečiť dostatok finančných zdrojov.

K vyššie uvedenému zvýšeniu alokácie na oblasť intervencie 022 dochádza presunom disponibilných voľných, t. j. nevyužitých, zdrojov z iných oblastí intervencie v rámci prioritnej osi 1, konkrétne z oblastí intervencie:

- 019 (Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom) v sume 26 725 280 €,
- 083 (Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia) v sume 21 535 753 €,
- ako aj z prioritnej osi 2, oblasti intervencie 087 (Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof) v sume 21 738 967 €.

Súčasne s navrhovaným presunom finančných prostriedkov sa zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa *CO19 – Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd*, a to z pôvodných 242 800 EO na novú cieľovú hodnotu 285 231 EO (t. j. o 42 431 EO).

Ďalšou oblasťou, v rámci ktorej sa navrhuje navýšenie zdrojov, je **oblasť intervencie 020 - Dodávky vody na ľudskú spotrebu**. Dôvodom tohto presunu je potreba zabezpečiť ďalšie zdroje v rámci ŠC 1.2.2 na aktivity zamerané na zabezpečenie bezpečnej pitnej vody prostredníctvom intenzifikácie a modernizácie existujúcich úpravní povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje so zameraním na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a biológiou a v menšej miere na výstavbu verejných vodovodov v prípade súbežného budovania verejnej kanalizácie.

V rámci 1. výzvy, v ktorej okrem hlavných aktivít viažucich sa k oblasti intervencie 022 boli doplnkovo podporované aj aktivity v oblasti intervencie 020, boli zazmluvnené dva projekty v celkovej výške 4,4 mil. € (zdroj EÚ), ktoré zahŕňali aj výstavbu verejných vodovodov súbežne s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú SR voči EÚ. Kľúčovou výzvou z pohľadu finančnej implementácie oblasti intervencie 020 je výzva zameraná na intenzifikáciu a modernizáciu existujúcich úpravní povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody s kódom OPKZP-PO1-SC122-2018-47 (ďalej len „47. výzva“) s celkovou alokáciou 25,37 mil. € (zdroj EÚ), ktorá bola vyhlásená v roku 2018. V rámci 47. výzvy došlo k zazmluvneniu dvoch projektov v sume takmer 24 mil. € (zdroj EÚ), ktoré sú vo fáze implementácie. Voľná alokácia 47. výzvy predstavuje 1,4 mil. € (zdroj EÚ), čo nepostačuje na realizáciu žiadneho ďalšieho projektu modernizácie úpravne povrchových vôd, preto je potrebné alokáciu danej výzvy navýšiť.

Preto sa navrhuje **zvýšenie alokácie na oblasť intervencie 020 – Dodávky vody na ľudskú spotrebu o 32 177 000 €, t. j. z pôvodných 29 017 447 € na 61 194 447 €**.

K uvedenému zvýšeniu alokácie na oblasť intervencie 020 dochádza presunom disponibilných voľných, t. j. nevyužitých, zdrojov z iných oblastí intervencie v rámci prioritnej osi 1, konkrétne z oblasti intervencie

- 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) v sume 2 102 165 €,
- 085 (Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry) v sume 14 496 460 €,
- ako aj z prioritnej osi 2, oblasti intervencie 087 (Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou) v sume 15 578 375 €.

Súčasne s navrhovaným presunom finančných prostriedkov sa zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa *CO18 – Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou pitnej vody*, a to z pôvodných 86 079 obyvateľov na novú cieľovú hodnotu 179 987 obyvateľov (t. j. o 93 908 obyvateľov).

Navrhovaná zmena OP KŽP v oblasti odpadového hospodárstva sa týka **presunu zdrojov** v rámci ŠC 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov (ďalej len „ŠC 1.1.1“) alokovaných z **oblasti intervencie 019 – Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom** do oblasti intervencie **017 – Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu)** na aktivity zamerané na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Časť zdrojov z oblasti intervencie 019 sa navrhuje presunúť aj do vyššie uvedenej oblasti intervencie 022.

Okrem navýšenia finančných prostriedkov na zabezpečenie plnenia povinností miest a obcí v oblasti triedenia a zhodnocovania kuchynského odpadu z domácností je dôvodom presunu riziko nevyčerpania finančných prostriedkov alokovaných v oblasti intervencie 019, osobitne vo výzve s kódom OPKŽP-PO1-SC111-2016-15 (ďalej len „15. výzva“) zameranej na prípravu na opätovné použitie a recykláciu nebezpečných odpadov.

RO pre OP KŽP nedisponuje v súčasnosti informáciami, že by v najbližšom období mohli byť predložené žiadosti zamerané na recykláciu, resp. prípravu na opätovné použite nebezpečných odpadov, ktoré by vyčerpali aktuálnu voľnú alokáciu, ktorá predstavuje sumu viac ako 36 mil. € (zdroj EÚ). Alokáciu 15. výzvy vo výške 40 mil. € sa navrhuje znížiť na 8 mil. € (zdroj EÚ), z ktorých ešte viac než polovica, t. j. 4,8 mil. € (zdroj EÚ) predstavuje voľnú alokáciu, na ktorú neboli predložené žiadosti o NFP. Tieto finančné prostriedky budú stále k dispozícii v rámci 15. výzvy pre projekty zamerané na recykláciu resp. prípravu nebezpečných odpadov na opätovné použite.

Zo sumy 32 mil. € sa navrhuje presunúť finančné prostriedky vo výške 26 725 280 € (zdroj EÚ) do oblasti intervencie 022. Zostávajúce finančné prostriedky na oblasť intervencie 019 vo výške 5 274 720 € (zdroj EÚ) z výzvy č. 15, ako aj disponibilné zdroje v oblasti odpadového hospodárstva nepokryté výzvami - vo výške 22 725 280 € (zdroj EÚ), sa navrhuje presunúť do oblasti intervencie 017. **Alokácia na oblasť intervencie 017 - Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu)** sa tým zvýši celkovo o 28 000 000 €, a to z pôvodných 248 041 300 € (zdroj EÚ) na 276 041 300 €. **Alokácia na oblasť intervencie 019 - Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom** sa navrhovaným presunom zníži celkovo o 54 725 280 € a to z pôvodných 138 557 566 € (zdroj EÚ) na 83 832 286 € (zdroj EÚ).

Uvedeným presunom zdrojov do oblasti intervencie 017 sa zabezpečia finančné prostriedky na navýšenie alokácie výziev zameraných na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, vrátane triedeného zberu a zhodnocovania kuchynského odpadu z domácností.

Ide o 32., 33. a 56. výzvu zameranú na podporu miest, obcí a právnických osôb v ich 100 % vlastníctve, ktorým pomoc zo zdrojov EÚ prostredníctvom OP KŽP výraznou mierou prispieva k plneniu ich povinností vyplývajúcich zo zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podpora triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prispieva k znižovaniu množstva skládkovaných komunálnych odpadov a k zvyšovaniu miery recyklácie komunálnych odpadov, čo sú hlavné ciele vyplývajúce z rámcovej smernice o odpade a smernice o skládkach odpadov.

V súvislosti s presunom časti finančných prostriedkov do oblasti intervencie 022 sa nenavrhuje zníženie cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov v rámci špecifického cieľa (ďalej aj „ŠC“) 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov. **Cieľové hodnoty ukazovateľov v rámci ŠC 1.1.1 budú realizáciou zazmluvnených projektov dosiahnuté pre ukazovatele O002 – Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov a O003 – Zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov. Pri ukazovateli CO17 - Zvýšená kapacita recyklácie odpadu v súčasnosti cieľová hodnota nie je dosiahnutá, presun finančných prostriedkov z oblasti intervencie 019 do oblasti 017 však bude mať pozitívny dopad na jej postupné plnenie, keďže finančné prostriedky sa presúvajú aj na podporu projektov budovania kompostární, ktorých zazmluvnenie a realizácia prispievajú k plneniu cieľovej hodnoty predmetného ukazovateľa.**

Na základe pripomienky EK uvedenej v akceptačnom liste k výročnej správe o vykonávaní 2019 (č. Ares(2020)6631756 zo dňa 12. 11. 2020) navrhuje riadiaci orgán pre OP KŽP **navýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov**. Prekročenie cieľovej hodnoty je spôsobené zmenou legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva a to konkrétne zavedením princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcov (ďalej len „RZV“) a jeho zavedením do praxe prostredníctvom zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“), a to až po schválení OP KŽP Európskou komisiou v roku 2014. Pri stanovení cieľovej hodnoty ukazovateľa RO vychádzal z investičnej náročnosti projektov realizovaných v programovom období 2007 – 2013, ktoré boli zamerané na triedený zber tých zložiek komunálnych odpadov (t. j. papier, plasty, sklo a kovové obaly), pri ktorých sa uplatňuje RZV. Prostredníctvom OP KŽP, po nadobudnutí účinnosti zákona o odpadoch, môžu byť podporené iba tie projekty, ktoré zefektívňujú systém triedenia tých zložiek komunálnych odpadov, na ktoré sa nevzťahuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov (biologicky rozložiteľné komunálne odpady, drobný stavebný odpad, veľkoobjemové odpady, jedlé oleje a tuky, textil atď.). Zameranie projektov na triedenie uvedených zložiek s vyššou hmotnosťou má za následok niekoľkonásobné prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov.

Preto sa navrhuje **zvýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov z pôvodných 21 579 t/rok na novú cieľovú hodnotu 82 524 t/rok (t. j. o 60 945 t/rok)**.

- o *Špecifikácia oblastí intervencie v rámci prioritnej osi (ďalej aj „PO“) 1, v ktorých prípade dochádza k presunu zostatkových zdrojov do oblastí intervencie 022 a 020 – na podporu verejných kanalizácií, ČOV a zásobovanie pitnou vodou, kde existuje potenciál na ich vyčerpanie do konca r. 2023*

V rámci ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd (ďalej len „ŠC 1.2.3“), ku ktorému sa vzťahuje **oblasť intervencie 021 – Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody (vrátane manažmentu povodia, dodávok vody, osobitných opatrení na prispôbenie sa zmene klímy, diaľkových a spotrebiteľských meracích zariadení, systémov spolpláňovania a znižovania únikov)** sa navrhuje presun zdrojov vo výške **2 102 165 €** (zdroj EÚ) do oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (020).

Oblasť intervencie 021 sa v rámci OP KŽP vzťahuje predovšetkým k aktivitám v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete. Požiadavky na monitorovanie vôd vyplývajú z čl. 8 RSV. Monitorovanie vôd v SR prebieha v súlade s platným Rámcovým programom monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2016 – 2021 (ďalej len „RPMV SR“). Súčasťou RPMV SR je aj rozdelenie kompetencií na jednotlivé aktivity monitorovania medzi subjektmi, ktoré sa na monitorovaní podieľajú, pričom v súlade s vodným zákonom ide o rezortné organizácie MŽP SR.

Na aktivity v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete, bola v roku 2015 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC123-2015-8 a výzva s kódom OPKZP-PO1-SC123-2015-9 zameraná na optimalizovanie informačných nástrojov v oblasti vôd a alokáciou spolu vo výške 62,9 mil. € (zdroj EÚ). Obe výzvy sú už uzavreté a zdroje v projektoch zazmluvnené v celkovej výške 59,9 mil. € (zdroj EÚ). V roku 2019 bola vyhlásená ešte jedna výzva s kódom OPKZP-PO1-SC123-2019-52 zameraná na optimalizovanie informačných nástrojov v oblasti vôd s alokáciou 4,9 mil. € (zdroj EÚ), v rámci ktorej bol predložený jeden projekt, ktorý bol však mimoriadne ukončený.

V nadväznosti na zníženie alokácie v oblasti intervencie 021 vo výške 2 102 165 € (zdroj EÚ) sa navrhuje **zníženie cieľovej hodnoty ukazovateľa O006 – Počet podporených objektov monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd v roku 2023 z pôvodnej hodnoty 2 295 o 792 (objektov), t. j. na novú cieľovú hodnotu 1 503 (objektov)**. Pôvodne plánovaná hodnota ukazovateľa vychádzala z predpokladu, že dôjde k obnove alebo dobudovaniu objektov v rámci takmer celej monitorovacej siete podzemných a povrchových vôd SR. Avšak **rekonštrukcia a budovanie objektov monitorovacích sietí podzemných a povrchových vôd bolo financované aj zo zdrojov Operačného programu Životné prostredie (spolu bolo podporených cca 480 monitorovacích objektov)**. Tie objekty, ktoré boli podporené a sú v súčasnosti období udržateľnosti projektu, sa o podporu nemôžu uchádzať. Potreba podpory týchto monitorovacích objektov sa preto už v súčasnosti vyčerpana a nepredpokladá sa predloženie žiadnej ďalšej žiadosti o NFP.

Súčasťou ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd je aj aktivita zameraná na realizáciu **opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch, ktorá sa vzťahuje k oblasti intervencie 085 – Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry**. Za účelom podpory tejto aktivity bola v roku 2017 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC123-2017-17 (ďalej len „17. výzva“) s alokáciou 21 mil. € (zdroj EÚ), ktorá bola neskôr z dôvodu nižšieho dopytu zo strany žiadateľov znížená o 5 mil. na 16 mil. € (zdroj EÚ). K 1. 3. 2021 bolo v rámci tejto výzvy predložených 24 žiadostí o NFP. Z uvedeného počtu bolo zastavené konanie v prípade 7 žiadostí o NFP a 2 žiadosti o NFP v celkovej výške 0,8 mil. € (zdroj EÚ) sú v konaní o žiadosti. Doteraz 13 schválených projektov už bolo zazmluvnených v celkovej výške 5 134 423,03 € (zdroj EÚ). Príslušný ukazovateľ vzťahujúci sa k tejto oblasti je O0008 – *Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch*, ktorý dosiahol k 1. 3. 2021 hodnotu 17.

Oprávneným prijímateľom v rámci tejto výzvy je vo väčšine prípadov Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. (ďalej len „SVP“). Záujem zo strany ostatných žiadateľov nebol zaznamenaný. Pri viacerých existujúcich migračných bariérach ide navyše o komplikované majetkovo-právne vzťahy nevysporiadané v minulosti a bariéry nachádzajúce sa vo vlastníctve súkromného sektora, čo taktiež ovplyvňuje záujem žiadateľov predkladať projekty.

Vzhľadom na uvedený stav sa navrhuje **zníženie alokácie tejto výzvy o 8 886 259 € (zdroj EÚ), z ktorých časť vo výške 659 303 € (zdroj EÚ) bude Štátnou ochranou prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“) využitá v ŠC 1.3.1, ktorý sa vzťahuje k rovnakej oblasti intervencie – 085, a to na podporu biodiverzity, vrátane akčných plánov odstraňovania invázných druhov. Zostatok zdrojov z navrhovaného, ako aj predchádzajúceho zníženia alokácie 17. výzvy v celkovej sume 14 496 460 € sa navrhuje presunúť na posilnenie aktivít v oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (020)**.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa zároveň navrhuje **znižit' aj pôvodnú hodnotu príslušného ukazovateľa „O0008 – Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch“ z hodnoty 345 na hodnotu 21**, ktorá bude naplnená už predloženými, ako aj plánovanými ŽoNFP. Aj vzhľadom na vzniknuté problémy v implementácii tejto oblasti v rámci OP KŽP bola zabezpečeniu jej podpory venovaná zvýšená pozornosť v rámci komponentu 5 „Adaptácia na zmenu klímy“ Plánu obnovy a odolnosti SR, kde sa v rámci „reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine“ umožní revitalizácia vodných tokov, vytvorenie priestoru pre ich ekologický

manažment, obnova priestoru pre rieky a progresívna protipovodňová ochrana zohľadňujúca ochranu prírody a zadržiavanie vody v krajine.

V rámci ŠC 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality (ďalej len „ŠC 1.4.1), ku ktorému sa vzťahuje oblasť intervencie **083 – Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia** sa navrhuje **presun disponibilných zdrojov v celkovom objeme 21 535 753 € (zdroj EÚ) do oblasti intervencie zameranej na čistenie odpadových vôd (022).**

Dôvodom tohto presunu je riziko nevyčerpania finančných prostriedkov alokovaných v oblastiach intervencie 083, ktoré vyplynulo z analýzy absorpčnej kapacity ŠC 1.4.1, pričom boli zohľadnené plány predkladania a implementácie žiadostí o NFP rezortnými organizáciami MŽP SR, ako aj doterajší záujem žiadateľov o tento typ podporovaných aktivít v rámci aktuálne vyhlásených výziev.

Čo sa týka aktuálneho stavu implementácie ŠC 1.4.1 vo vzťahu k oblasti intervencie *083- Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia*, v rámci ktorého sú podporované **technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia**, bola v septembri 2019 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC141-55 (ďalej len „55. výzva“) zameraná na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach za nízkoemisné (s výnimkou OZE). V rámci 55. výzvy s alokáciou 30 mil. € (zdroj EÚ), ktorá je stále otvorená, nie je k 1. 3. 2021 v konaní ani jedna žiadosť o NFP.

Riadiaci orgán pre OP KŽP predpokladá, že vyššie územné celky, ktoré sú jednými z oprávnených žiadateľov, nepredložili žiadosti o NFP v rámci predmetnej výzvy najmä z dôvodu potreby spolufinancovania takéhoto projektu, ktorá pre ne najmä v situácii, keď prioritou je zabezpečiť financovanie opatrení na boj s pandemiou COVID-19 a jej dôsledkami, predstavuje neúmernú finančnú a administratívnu záťaž. V rámci predmetnej výzvy však plánuje predložiť žiadosť Slovenská agentúra životného prostredia (ďalej len „SAŽP“), ako jedna z rezortných organizácií MŽP SR, v predpokladanom objeme 20 mil. € (zdroj EÚ).

Pandemická situácia spôsobená šírením ochorenia COVID-19 ovplyvnila aj absorpčnú kapacitu 55. výzvy, a to najmä z dôvodu celkového poklesu životnej úrovne najmä stredno príjmových domácností, ktoré boli pre tento typ podpory považované za kľúčové. Riadiaci orgán pre OP KŽP sa v tejto situácii prikláňa k riešeniu podporiť menší počet (približne 2/3) domácností oproti pôvodne plánovanému počtu z pred pandemickej situácie a znížiť alokáciu výzvy na 20 mil. € (zdroj EÚ) z pôvodných 30 mil. € (zdroj EÚ), a to aj z dôvodu dôležitosti zachovania tohto opatrenia vzhľadom na pretrvávajúce dlhodobé problémy s kvalitou ovzdušia v SR spôsobené prekročovaním limitných hodnôt pre tuhé časti PM v ovzduší. Voľná alokácia 55. výzvy navrhnutá na presun predstavuje sumu **10 mil. €** (zdroj EÚ).

Do oblasti intervencie 083 spadá aj podpora **aktivít na skvalitnenie monitorovania ovzdušia**, kde boli identifikované voľné zdroje 25. výzvy v objeme **1 196 144 €** (zdroj EÚ) a disponibilný zostatok nepokrytý výzvou v sume **9 367 344 €** (zdroj EÚ), ako aj aktivity na **skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií, ako aj vypracovanie metodík**, kde boli identifikované voľné zdroje 65. výzvy v objeme **1 150 000 €** (zdroj EÚ).

Riadiaci orgán pre OP KŽP navrhuje znížiť alokáciu v oblasti **intervencie 083 – Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia z pôvodných 155 757 166 € na 134 221 413 €, t. j. o 21 535 753 €, a zvýšiť o túto sumu oblasť intervencie 022– Čistenie odpadových vôd.**

Zmeny v rámci OP KŽP (verzia 12), ku ktorým dochádza z dôvodu vyššie uvedeného presunu disponibilných zdrojov v rámci PO 1, úprava cieľovej hodnoty dotknutých ukazovateľov, vrátane finančného ukazovateľa, **sú bližšie popísané v bode 2. Údaje o výstupoch.**

o **Presun časti zdrojov prioritnej osi 2 do prioritnej osi 1**

V rámci predmetnej zmeny OP KŽP sa navrhuje aj **presun zdrojov medzi prioritnými osami, a to z PO 2** Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami, ku ktorej sa vzťahuje **oblasť intervencie 087 – Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof, do PO 1** Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry. Konkrétne budú finančné prostriedky v rámci PO 1, ktorá sa vyznačuje dostatočnou výkonnosťou a absorpčnou kapacitou, presunuté do oblasti intervencie zameranej na čistenie odpadových vôd (oblasť intervencie 022) a oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (oblasť intervencie 020).

Dôvodom presunu finančných prostriedkov je analýza aktuálneho stavu a predpokladaného vývoja implementácie projektov PO 2 v rámci výzvy zameranej na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok, na základe ktorej **sa z PO 2 do PO 1 navrhuje presunúť zdroje EÚ v objeme 37 317 342 €.**

Čo sa týka aktuálneho stavu implementácie PO 2, ku ktorej sa vzťahuje oblasť intervencie 087 - *Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou*, na podporu realizácie **preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok** bola v rámci OP KŽP v marci 2017 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO2-SC211-2017-21 (ďalej len „21. výzva“), ktorá je stále otvorená. Táto výzva má zásadný vplyv na úspešnosť implementácie PO 2. Alokácia 21. výzvy je 185,34 mil. € (zdroj EÚ), ktorá však bude ešte znížená o 19 804 148 € (ktoré boli zmenou OP KŽP na verziu 11 realokované do OP Ľudské zdroje na podporu opatrení na boj s pandémiou COVID-19) na sumu 165 534 220 €. K 1. 3. 2021 sú v predmetnej výzve schválené projekty v sume cca 135,3 mil. € (zdroj EÚ), z ktorých sú zazmluvnené projekty v celkovej výške cca 98,6 mil. € (zdroj EÚ). V konaní o žiadosti sú žiadosti o NFP v celkovej sume cca 4,9 mil. € (zdroj EÚ).

Ukazovateľ vzťahujúci sa k tejto oblasti, ktorým je *CO20 - Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany*, dosahuje k 1. 3. 2021 hodnotu 6 621 (osôb) (pozn. ide o hodnotu napočítanú zo schválených projektov).

Obe predmetné opatrenia (spadajúce pod PO 2 aj PO 1) sú súčasťou vodnej politiky SR, ktorá vychádza z RSV. Aj po uvedenom presune teda finančné prostriedky zostávajú alokované v oblasti vodnej politiky na dosahovanie jej environmentálnych cieľov.

V rámci zmeny predmetnej zmeny OP KŽP sa navrhuje **znižit' alokáciu v oblasti intervencie 087 o 37 317 342 € , t. j. z pôvodných 225 381 138 € na 188 063 796 € a presunúť zdroje vo výške 21 738 967 € do oblasti intervencie 022 a zdroje vo výške 15 578 375 € do oblasti intervencie 020.**

Zmeny v rámci OP KŽP (verzia 12), ku ktorým dochádza z dôvodu vyššie uvedeného presunu zdrojov KF z PO 2 do PO 1, t.j. zmena alokácie v oblasti intervencie 087, úprava cieľovej hodnoty dotknutého ukazovateľa, vrátane finančného ukazovateľa a zmena alokácie na jednotlivé typy územia v rámci dimenzie 3 - Typ územia, **sú bližšie popísané v bode 2. Údaje o výstupoch.**

o **Ostatné úpravy textovej časti OP KŽP (mimo finančných presunov)**

ŠC 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

V rámci **aktivity B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov** sa na str. 44 v texte popisu smerovania finančnej pomoci v rámci predmetnej aktivity navrhuje úprava pôvodného textu "výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na materiálové zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa dajú použiť ako palivo;" novým znením na "výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na opätovné spracovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo;".

ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd

V oblasti intervencie 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) sa v rámci OP KŽP, špecifického cieľa ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd, ktorý sa vzťahuje k aktivitám v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete RO pre OP KŽP navrhuje zvýšenie hodnoty ukazovateľa „**00176 Počet analyzovaných vzoriek povrchových a podzemných vôd**“ v roku 2023 z pôvodnej cieľovej hodnoty 879 366 na hodnotu **1 905 530**.

ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000

V rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v **aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy**, pôvodný text navrhuje doplniť nasledovne:

„Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy záchrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť vrátane realizácie aktivít na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry.“

V tejto súvislosti sa zároveň v aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy, v časti *Prijímatelia* k prijímateľovi „rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody“ dopĺňa čiarka a za ňou slová „**prostredníctvom ktorých môže byť poskytovaná podpora aj fyzickým osobám – vlastníkom pozemkov v chránených územiach, ako užívateľom**“ .

Ďalej sa v **aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy**, pôvodný text navrhuje v závere doplniť nasledovne:

„Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného

významu,...., aj prostredníctvom opatrení na usmerňovanie návštevnosti v chránených územiach sústavy Natura 2000. V tejto súvislosti ako doplnková investícia k realizácii opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie môže byť podporená aj rekonštrukcia a budovanie návštevníckych centier.“

Predmetné doplnenie podaktivity RO navrhuje z dôvodu negatívneho dopadu návštevníkov v chránených územiach, ktorý bol ŠOP SR v poslednom roku vo zvýšenej miere zaznamenaný najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000, ktorý sa ukázal najmä v súčasnej dobe pandémie COVID-19, kedy ľudia (nie len turisti) viac ako inokedy navštevujú chránené územia, v ktorých často krát dochádza k znehodnocovaniu existujúcich biotopov a k vyrušovaniu chránených druhov živočíchov.

Navrhované doplnenie OP KŽP vychádza nielen z praxe Štátnej ochrany prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“) pri príprave projektov zameraných na realizáciu dokumentov starostlivosti, ale aj z požiadaviek fyzických osôb vlastniacich pozemky najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000, ktoré majú záujem sa aktívne podieľať na ochrane biotopov a druhov. Uvedená úprava tak umožní prostredníctvom ŠOP SR finančne podporiť realizáciu aktivít za účelom ochrany biotopov a druhov aj na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb, pričom doteraz bola táto možnosť vylúčená.

Zároveň sa v aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy, sa pôvodné znenie **poznámky č. 88** navrhuje v závere doplniť nasledovne:

„Výkup pozemkov bude oprávnený do miery prípustnej vo všeobecnom nariadení (čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia), a to iba v prípade, ak sa pozemky budú nachádzať v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, výkup pozemkov bude nevyhnutný na dosiahnutie cieľov projektu a pozemky budú vykúpené do vlastníctva štátu, správy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadenou MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom v danom výnimočnom prípade aktivít OP KŽP, týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity, môže suma oprávnených nákladov na výkup pozemkov dosahovať až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.“

Dôvodom navrhovanej úpravy OP KŽP je potreba v rámci jedného projektu umožniť realizáciu výkupu väčšej, súvislejšej plochy chránených území sústavy Natura 2000, ktoré sa nachádzajú v 5. stupni ochrany, resp. v zóne A, v rámci ktorých sa nesmie vykonávať žiadna ľudská činnosť (územia ponechané na samovývoj), resp. v 4., alebo 3. stupni ochrany, kde je potrebné zabezpečiť starostlivosť o chránené biotopy a druhy, čo bude mať pozitívny dopad na ich ochranu. Na základe praxe ŠOP SR v niektorých prípadoch nemohla pristúpiť ku kúpe pozemkov, nakoľko vlastníci, ktorí vlastníajú súvislejšie pozemky v chránených územiach, sú ochotní predať svoje pozemky iba ako celok, takže limit 25 % celkových oprávnených výdavkov na projekt nebol postačujúci. Daná úprava sa taktiež pozitívne prejaví aj na plnení hlavného ukazovateľa CO23 „Plocha biotopov podporených s cieľom dosiahnuť lepší stav ich ochrany“, ktorý je kľúčový z hľadiska dosahovania cieľov OP KŽP v oblasti ochrany prírody.

Navrhovaná percentuálna výška oprávnených nákladov na výkup pozemkov však podlieha posúdeniu Európskej komisie, keďže ide o interpretáciu čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia. Uvedené posúdenie ešte nie je ukončené, takže v závislosti od jeho výsledkov (a aj s prihliadnutím na zdôvodnenie navrhovanej zmeny a postup uplatňovaný Európskou komisiou voči iným členským štátom) môže dôjsť k úprave (zníženiu) navrhovanej percentuálnej výšky (pod 75 %).

V rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v aktivite B. **Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov**

a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry, text v druhej odrážke navrhuje na začiatku doplniť nasledovne:

„Vypracovanie akčných plánov pre invázne druhy na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest, následne na elimináciu invázných druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepčnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ.“

Predmetným doplnením podaktivity zameranej na akčné plány pre invázne druhy dochádza k prepojeniu a zosúladieniu OP KŽP s národnou legislatívou platnou od 1. 8. 2019, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa transponujú niektoré ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1143/2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov. V zmysle čl. 13 uvedeného nariadenia EÚ, je potrebné do 3 rokov od prijatia zoznamu invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie vypracovať a vykonať jeden akčný plán, alebo súbor akčných plánov na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest. Ich vypracovaním v súčasnom programovom období tak RO vytvorí priestor pre ich následnú realizáciu v novom programovom období 2021 - 2027 za účelom eliminácie invázných nepôvodných druhov na Slovensku, najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000.

V aktivite **B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry**, v časti *Prijímateľa* sa text týkajúci prijímateľa navrhuje doplniť nasledovne:

„vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie. V prípade vypracovania dokumentov RÚSES/MÚSES sa vlastníctvo alebo užívanie pozemkov nahrádza splnomocnením vyššieho územného celku/ obce na vypracovanie dokumentu. Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.“

Predmetné doplnenie sa navrhuje z dôvodu, že v prípade projektov zameraných na vypracovanie dokumentov regionálnych a miestnych územných systémov ekologickej stability (RÚSES/MÚSES) nie je účelné požadovať od prijímateľov vlastníctvo alebo užívanie pozemkov – navyše v situácii, keď dané dokumenty sa vypracúvajú pre celé katastrálne územie obce alebo regiónu. Keďže v § 69 ods. 1 písm. g) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je stanovené, že dokument miestneho územného systému ekologickej stability obstaráva a schvaľuje obec a obdobne v § 68 písm. a) uvedeného zákona je stanovené, že dokument regionálneho územného systému ekologickej stability obstaráva a schvaľuje vyšší územný celok, sa povinnosť vlastníctva alebo užívania pozemkov sa nahrádza povinnosťou disponovať splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu.

Prioritná os 3

V rámci ŠC 3.1.1 pri aktivite **A. Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov** aj aktivite **B. Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy** sa v odseku *„V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná najmä na: ...“*

navrhuje vypustenie textu: *...“ a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19“.*

Vzhľadom na charakter podporovaných opatrení a predložených projektov so zameraním na zabezpečenie aktuálnych potrieb štátu pri nákupe OOPP a zdravotníckeho materiálu, sú svojim zameraním opodstatnené len v rámci ŠC 3.1.3, *aktivity A Optimalizácia systémov, služieb a posilnenie intervenčných kapacít pre manažment mimoriadnych udalostí na lokálnej a regionálnej úrovni*. Zvýšená efektívnosť bude dosiahnutá posilnením kapacít a intervenčných spôsobilostí systému civilnej ochrany, záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a inštitúcií aktívnych pri poskytovaní pomoci pri ochrane života, zdravia, majetku a životného prostredia vo vzťahu k jednotlivým identifikovaným rizikám (vrátane COVID-19). V tejto súvislosti bolo alokovaných 51 mil. €, ktoré boli schválené aj uznesením vlády SR č. 257/2020 zo dňa 28.04.2020 v materiáli „Návrh opatrení financovaných z operačných programov európskych štrukturálnych a investičných fondov na boj s pandemiou COVID-19 a odstraňovanie a zmiernenie jej dôsledkov“.

Na základe pripomienky EK uvedenej navrhuje sprostredkovateľský orgán – Ministerstvo vnútra SR **navýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0026 - Počet subjektov so zlepšeným vybavením intervenčnými kapacitami** z pôvodných 20 subjektov na **novú cieľovú hodnotu 370 subjektov**. K výraznému prekročeniu cieľovej hodnoty ukazovateľa došlo hlavne realizáciou projektu zameraného na posilnenie intervenčných kapacít na lokálnej úrovni, kde subjektami so zlepšeným vybavením intervenčnými kapacitami sú dobrovoľné hasičské zbory jednotlivých obcí.

Prioritná os 4

- o ***Presun disponibilných zdrojov do oblastí podpory, v ktorých existuje potenciál na ich vyčerpanie do konca r. 2023***

ŠC 4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR

V rámci tohto ŠC boli ku dňu vypracovania tohto oznámenia vyhlásené 4 otvorené výzvy, konkrétne výzva OPKZP-PO4-SC411-2017-36 (ďalej len „výzva č. 36“) s alokáciou 22 500 000 €, výzva OPKZP-PO4-SC411-2018-41 (ďalej len „výzva č. 41“) s alokáciou 19 156 500 €, výzva OPKZP-PO4-SC411-2019-61 (ďalej len „výzva č. 61“) s pôvodnou alokáciou 10 mil. € a výzva OPKZP-PO4-SC411-2020-63 (ďalej len „výzva č. 63“) taktiež s alokáciou 10 mil. €. K uvedenému dátumu sú prvé dve zmienené výzvy už zatvorené.

- Výzva č. 61 bola zameraná na podporu aktivity *B výstavbu zariadení na využitie vodnej energie; využitie slnečnej energie na výrobu tepla; využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla; využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom*.
- Výzva č. 63 bola zameraná na podporu aktivity *A Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív a aktivity B výstavbu zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu tepla; využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla; využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom; výrobu a energetické využívanie skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd*.

Z dôvodu vysokého záujmu subjektov verejného sektora bola alokácia výzvy č. 61 usmernením č. 1 zo dňa 26. 3. 2021 navýšená z pôvodných 10 000 000 € na 20 000 000 €. Zároveň sa plánuje zníženie alokácie výzvy č. 63 o 7 000 000 € z dôvodu absencie záujmu subjektov súkromného sektora o podporu. SIEA taktiež plánuje podporiť podaktivity *využitia slnečnej energie na*

výrobu elektriny a výroby vodíka elektrolyzou s využitím OZE..., novou výzvou s predpokladanou alokáciou 8 mil. € a pripravuje aj osobitnú výzvu pre región Hornej Nitry s alokáciou 20 mil. € v rámci ŠC 4.1.1 ako aj 4.5.1 PO 4.

ŠC 4.2.1 Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch

V rámci ŠC boli ku dňu vypracovania tohto oznámenia vyhlásené 3 otvorené výzvy, konkrétne výzva OPKZP-PO4-SC421-2017-30 s alokáciou 40 mil. €, výzva OPKZP-PO4-SC421-2018-46 (ďalej len „výzva č. 46“) s alokáciou 50 mil. € a výzva OPKZP-PO4-SC421-2019-59 (ďalej len „výzva č. 59“) s alokáciou 10 mil. €. K uvedenému dátumu je prvá zmienaná výzva už zatvorená.

- Výzva č. 46 poskytovala štátnu pomoc pre malé, stredné a veľké podniky bola zameraná na podporu aktivity *B. Implementácia opatrení z energetických auditov*.
- Výzva č. 59 - de minimis pre malé, stredné a veľké podniky bola zameraná na podporu aktivity *B. Implementácia opatrení z energetických auditov*.

Z dôvodu významnejšie straty záujmu potenciálnych žiadateľov, sa plánuje zníženie alokácie oboch výziev, v prípade výzvy č. 46 o 22 mil. € a v prípade výzvy č. 59 o 6 mil. €.

ŠC 4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov

V rámci tohto špecifického cieľa boli ku dňu vypracovania tohto oznámenia vyhlásené a uzavreté 3 výzvy, konkrétne výzva OPKZP-PO4-SC431-2015-6 s konečnou výškou alokácie 160 mil. €, výzva, OPKZP-PO4-SC431-2017-19 s konečnou alokáciou 214 mil. €. a výzva OPKZP-PO4-SC431-2018-48 s alokáciou 71 mil. €. Všetky výzvy boli zamerané na podporu aktivity *A Zníženie energetickej náročnosti verejných budov*. Z dôvodu významného absorpčného potenciálu týchto výziev, SIEA pripravuje novú výzvu na predmetnú aktivitu s alokáciou minimálne 44 mil. €.

ŠC 4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

V rámci ŠC boli ku dňu vypracovania tohto oznámenia vyhlásené 4 otvorené výzvy, konkrétne výzva OPKZP-PO4-SC451-2017-20 s alokáciou 130 mil. €, výzva OPKZP-PO4-SC451-2019-50 s konečnou alokáciou 32,5 mil. €, výzva OPKZP-PO4-SC451-2019-57 (ďalej len „výzva č. 57“) s alokáciou 10 mil. € a výzva OPKZP-PO4-SC451-2019-60 (ďalej len „výzva č. 60“) s alokáciou 20 mil. €. K uvedenému dátumu sú prvé dve zmienané výzvy už zatvorené.

- Výzva č. 57 bola zameraná na podporu aktivity *A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla*.
- Výzva č. 60 bola zameraná na podporu aktivity *B. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW*.

Z dôvodu nízkeho záujmu potenciálnych žiadateľov, sa plánuje zníženie alokácie oboch výziev, v prípade výzvy č. 57 o 7,5 mil. € a v prípade výzvy č. 60 o 15 mil. €. Zároveň sa pripravuje aj osobitná výzva pre región Hornej Nitry s alokáciou 20 mil. € v rámci tohto ako ŠC 4.5.1 PO 4.

o Navrhované zmeny PO 4

Doplnenie podaktivít v rámci aktivity B ŠC 4.1.1 OP KŽP

V rámci kapitoly 2.4.2.2 *Oprávnené aktivity* sa navrhuje doplnenie nových podaktivít aktivity *B. Výstavba zariadení na...*, za tretiu podaktivitu, nasledovne:

„- *využitie slnečnej energie na výrobu elektriny*;

- *výrobu vodíka elektrolyzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility;*“

Zároveň v rámci kapitoly 2.4.2.3 *Usmerňujúce zásady výberu projektov* sa navrhuje doplnenie novej prvej odrážky v ods. 3 v znení:

- *zvýhodňované budú projekty výroby vodíka elektrolyzou s využitím OZE pred samostatnými projektami využitia slnečnej energie na výrobu elektriny;*“

Dôvodom navrhovaného doplnenia nových podaktivít v rámci aktivity B ŠC 4.1.1 je rastúci záujem o využívanie OZE zaznamenaný v rámci viacerých výziev, napr. výzvy č. 61 a výzvy č. 59, či na základe všeobecných dopytov k oprávnenosti aktivít. Na uvedený záujem má podstatný vplyv aj čiastočne odstránená bariéra pripájania nových zdrojov elektrickej energie do distribučných sietí legislatívnou úpravou tzv. lokálneho zdroja v zmysle § 2 ods. 3 písm. n) zákona č. 309/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov¹, ako aj odstránením technických prekážok spočívajúcich vo zvýšení kapacity elektrizačnej prenosovej sústavy.

Navrhované aktivity vytvoria podmienky pre významný príspevok nielen v oblasti znižovania emisií CO₂ do roku 2030 a zabezpečenie uhlíkovej neutrality do roku 2050, ale aj v oblasti znižovania emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a to najmä tuhých častíc PM₁₀ a PM_{2,5}.

Výrobou elektrickej energie z OZE sa nielenže zvýši podiel OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR, ale v prípade 2 aktivity sa čiastočne nahradí výroba vodíka z fosílnych palív v priemysle, čím sa ďalej znížia emisie skleníkových plynov. Zároveň sa získa kyslík ako vedľajší produkt elektrolyzy, ktorý je možné využiť ako technický plyn.

Ďalšie zmeny PO4 súvisia s:

- a) prehodnotením stavu a potenciálu plnenia cieľov jednotlivých ŠC,
- b) presunom disponibilných zdrojov do oblastí podpory s potenciálom absorpcie vrátane navrhovaným doplnením podaktivít aktivity B ŠC 4.1.1,
- c) aktualizáciou hodnôt vstupujúcich do metodiky stanovenia MU.

V súvislosti s bodom a) a b) a na základe reálnych a zazmluvnených projektov došlo k **zmene alokácií v oblastiach intervencií a typoch území v rámci PO 4**. Príslušné zmeny sú **bližšie popísané v bode 2. Údaje o výstupoch**.

V súvislosti s bodom a) a b) a c) boli **vykonané zmeny MÚ v rámci ŠC 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1 a 4.5.1**.

V rámci ŠC 4.1.1 mala na úpravu hodnôt MU najvýznamnejší vplyv aktualizácia hodnôt vstupujúcich do metodiky stanovenia MU. V rámci výziev č. 36, 41 a 61 tvorili subjekty verejného sektora v priemere viac ako 90 % všetkých žiadateľov. Zároveň bol zmenený pôvodne plánovaný spôsob implementácie aktivity *C Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE* z dopytovo orientovaných výziev na národné projekty (Zelená domácnostiam a Zelená domácnostiam II). Dôsledkom týchto skutočností bolo zvýšenie intenzity pomoci zo zdrojov EÚ a ŠR k celkovým výdavkom a následné zvýšenie súhrnného koeficientu úpravy investičnej náročnosti, čo sa odrazilo na znížení hodnôt relevantných MU.

V rámci ŠC 4.2.1 najvýznamnejším vplyvom na zníženie hodnôt MU malo zníženie alokácie vyhlásených výziev.

V rámci ŠC 4.3.1 najvýznamnejším vplyvom mala na zvýšenie hodnôt MU pripravovaná

---

¹ Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

plánovaná výzva a súvisiace zvýšenie alokácie na predmetný ŠC.

V rámci ŠC 4.5.1 najvýznamnejším vplyvom na zníženie hodnôt MU bol veľmi nízky záujem zo strany potenciálnych žiadateľov o výzvu aktivity B a následné zníženie alokácie otvorených výziev.

Úprava merateľných ukazovateľov ŠC 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1 a 4.5.1 *sú bližšie popísané v bode 2. Údaje o výstupoch.*

Prioritná os 5

Technická pomoc slúži aj ako komplexná podpora potrebná pre úspešnú realizáciu OP KŽP a pokrýva priame náklady - mzdy a vzdelávanie zamestnancov a nepriame náklady - materiálne a technické zabezpečenie a externé služby (napr. dodávky energií, vody a pod.).

- o ***Presun disponibilných zdrojov v rámci Prioritnej osi 5 OP KŽP do oblasti prípravy, vykonávania, monitorovania a inšpekcie vzhľadom na potrebu zabezpečenia výkonu činností v tejto oblasti do konca obdobia realizácie OP KŽP***

Navrhovaná zmena v rámci OP KŽP sa týka presunu disponibilných zdrojov z oblasti intervencie Hodnotenie a štúdie (122) a z oblasti intervencie Informovanie a komunikácia (123) do oblasti intervencie Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia (121).

Dôvodom presunu finančných prostriedkov je potreba zabezpečiť do konca realizácie OP KŽP, t. j. do konca r. 2023 pokrytie nákladov na mzdy administratívnych kapacít, potrebných na výkon činností najmä riadiaceho orgánu pre OP KŽP (vrátane platobnej jednotky).

Celková alokácia finančných zdrojov Prioritnej osi 5 OP KŽP predstavuje sumu 77 000 000 € (zdroj EÚ) a to pre jednotlivé oblasti intervencie nasledovne: Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia (121) v sume 59 000 000 € (zdroj EÚ), Hodnotenie a štúdie (122) v sume 6 000 000 € (zdroj EÚ) a v oblasti Informovanie a komunikácia (123) v sume 12 000 000 € (zdroj EÚ).

Z finančných prostriedkov technickej pomoci v rámci oblasti intervencie 121 (Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia) sú financované mzdy zamestnancov podieľajúcich sa na implementácii programu, ako aj špecifické vzdelávacie aktivity, zamerané na prehĺbenie odborných znalostí zamestnancov potrebných špecificky pre plnenie cieľov OP KŽP a implementáciu aktivít v rámci predmetu jeho podpory (uvedené vzdelávacie aktivity dopĺňajú základné vzdelávacie aktivity v oblasti systému riadenia a kontroly a ktoré sú zabezpečované na centrálnej úrovni z prostriedkov Operačného programu Technická pomoc.

Z dôvodu zabezpečenia riadneho fungovania riadiaceho orgánu pre OP KŽP, a najmä výkonu činností v oblasti riadenia a implementácie OP KŽP až do ukončenia jeho realizácie na konci roka 2023 sa ako racionálne a optimálne opatrenie navrhuje presun voľných finančných prostriedkov z oblasti intervencie 122 a 123 do oblasti intervencie 121. V oblastiach intervencie 122 a 123 riadiaci orgán eviduje voľné finančné prostriedky v celkovom objeme 8 739 524 €, ktoré môžu byť presunuté do oblasti intervencie 121 bez toho, aby bolo ohrozené plnenie činností v oblasti informovania a publicity (v rámci oblasti intervencie 123) a v oblasti externého hodnotenia operačného programu, najmä jeho environmentálnych, sociálno-ekonomických a územných dopadov v štruktúre podľa jednotlivých prioritných osí (v rámci oblasti intervencie 122). Na každú z uvedených oblastí intervencie zostávajú okrem už zazmluvnených zdrojov k dispozícii na ďalšie využitie finančné zdroje v objeme 0,5 mil. €. Presunom voľných finančných zdrojov do oblasti intervencie 121 bude možné eliminovať riziko nedostatočných finančných zdrojov na financovanie administratívnych kapacít

riadiaceho orgánu pre OP KŽP a v malej miere aj jednotlivých sprostredkovateľských orgánov pre OP KŽP, na dofinancovanie ktorých budú ešte nad rámec zdrojov EÚ disponibilných v OP KŽP, prioritnej osi 5 *Technická pomoc*, ďalšie zdroje.

K uvedenej situácii došlo na základe objektívnych príčin, pretože celková alokácia zdrojov technickej pomoci pre riadiaci orgán a všetky SO pre OP KŽP bola záväzná na úrovni operačného programu a vyplynula z rozdelenia objemu zdrojov na technickú pomoc pre členský štát, t. j. Slovenskú republiku (ktorý predstavuje 4 % z alokácie štrukturálnych a investičných fondov pre SR) medzi Operačný program Technická pomoc a jednotlivé operačné programy v súlade s Partnerskou dohodou SR na obdobie 2014 – 2020.

Zároveň v súčasnosti nie je zatiaľ vzhľadom na stav prípravy legislatívy EÚ a nadväzne aj Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2021, ako aj Operačného programu Slovensko, možné parciálne čerpanie z nového programového obdobia 2021 - 2027 už v roku 2021, ktoré sa pôvodne predpokladalo.

Navrhovaným presunom zdrojov medzi oblasťami intervencie v rámci PO 5 Technická pomoc sa zvyšuje alokácia na oblasť intervencie 121 - *Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia z pôvodných 59 000 000 € na 67 739 524 €*. Zároveň sa o rovnakú celkovú sumu znižuje alokácia na oblasti intervencie 122 a 123, a to v oblasti intervencie 122 - *Hodnotenie a štúdie z pôvodných 6 000 000 € na 516 881 €* a v oblasti intervencie 123 - *Informovanie a komunikácia z pôvodných 12 000 000 € na 8 743 595 €*.

V súvislosti s presunom finančných prostriedkov z oblasti intervencie 122 a 123 do oblasti intervencie 121 sa nenavrhuje zníženie cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov.

2. Údaje o výstupoch

Výstupmi predmetnej zmeny OP KŽP sú nasledujúce úpravy textovej a tabuľkovej časti, resp. finančných tabuliek OP KŽP.

• *Textová časť*

- V podkapitole 1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov a v Tabuľka 5 Prehľad investičnej stratégie OP boli v dôsledku presunu disponibilných finančných prostriedkov z PO 2 do PO 1 upravené alokácie a podiel na celkovej podpore Únie poskytnutej na OP pre tieto dve prioritné osi.
- V podkapitole 2.1.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie bol zvýšený „Základ pre výpočet (celkový príspevok)“ z hodnoty 1 854 758 797 € na hodnotu 1 898 661 553 €.
- V podkapitole 2.1.1.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov, aktivity B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov sa v texte popisu smerovania finančnej pomoci v rámci predmetnej aktivity navrhuje úprava pôvodného textu "*výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na materiálové zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa dajú použiť ako palivo;*" novým znením na:
"výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na opätovné spracovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo;".

- V podkapitole 2.1.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 7) sa zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa „O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov“ z pôvodných 21 579 t/rok na novú cieľovú hodnotu 82 524 t/rok (t. j. o 60 945 t/rok).
- V podkapitole 2.1.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 11) sa z dôvodu presunu disponibilných finančných prostriedkov zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa výstupu „CO19 - Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd“ z pôvodných 242 800 EO na novú cieľovú hodnotu 285 231 EO (t. j. o 42 431 EO) a „CO18 - Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou pitnej vody“ z pôvodných 86 079 obyvateľov na novú cieľovú hodnotu 179 987 obyvateľov (t. j. o 93 908 obyvateľov). Zároveň dochádza k zvýšeniu hodnoty ukazovateľa „O0176 - Počet analyzovaných vzoriek povrchových a podzemných vôd“ z pôvodnej cieľovej hodnoty 879 366 na hodnotu 1 905 530. Tiež dochádza k zníženiu pôvodnej hodnoty ukazovateľa „O0008 – Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch“ z hodnoty 345 na hodnotu 21 a ukazovateľa „O0006 - Počet podporených objektov monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd“ z pôvodných 2 295 na 1 503.
- V podkapitole 2.1.3.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.3.1, v aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy, pôvodný text dopĺňa nasledovne: *„Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy záchrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť vrátane realizácie aktivít na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry, aj prostredníctvom opatrení na usmerňovanie návštevnosti v chránených územiach sústavy Natura 2000. V tejto súvislosti ako doplnková investícia k realizácii opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie môže byť podporená aj rekonštrukcia a budovanie návštevníckych centier.“*

Zároveň dochádza k doplneniu prijímateľa, nasledovne:

„rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody, prostredníctvom ktorých môže byť poskytovaná podpora aj fyzickým osobám – vlastníkom pozemkov v chránených územiach, ako užívateľom“.

- V podkapitole 2.1.3.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.3.1, v aktivite B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry, text v druhej odrážke týkajúci sa smerovania finančnej pomoci sa navrhuje doplniť nasledovne:

„Vypracovanie akčných plánov pre invázne druhy na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest, následne na elimináciu inváznych druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z .z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepčnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ.“

Zároveň dochádza k doplneniu prijímateľa, nasledovne:

„vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie. V prípade vypracovania dokumentov RÚSES / MÚSES sa vlastníctvo alebo užívanie pozemkov nahrádza splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu. Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.“

- V podkapitole 2.1.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 16) sa z dôvodu presunu disponibilných finančných prostriedkov znižuje cieľová hodnota ukazovateľa výstupu „O0174 - Inštalovaný výkon nízkoemisných zariadení nahradzujúcich zastarané spaľovacie zariadenia na výrobu tepla“ z pôvodných 104 MW na 70 MW (t. j. o 34 MW). Zároveň dochádza k zníženiu hodnoty ukazovateľa „O0016 – Počet aplikovaných modulov NEIS podľa požiadaviek na informovanie verejnosti a reportingových“ z pôvodnej hodnoty 3 moduly o 2 moduly, čiže nová cieľová hodnota je v počte 1 modul.
- V kapitole 2.1.5 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 1 (Tabuľka 17) sa okrem ukazovateľa CO19 a O0002 (uvedených vyššie) zvyšuje aj cieľová hodnota finančného ukazovateľa – F0002 na hodnotu 1 898 661 553 €, čo predstavuje nárast o 43 902 756 € z pôvodnej hodnoty 1 854 758 797 €. Zmena nastáva aj v percentuálnom podiele aktivít, ku ktorým sa príslušné ukazovatele vzťahujú, na alokácii prioritnej osi.
- V kapitole 2.1.6 Kategórie intervencií dochádza v súvislosti s presunom disponibilných prostriedkov do PO 1 k zmene alokácií v Tabuľke 18 Oblasť intervencie, a to v oblasti intervencie 017 (Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu) sa zvýšila o 28 000 000 € z pôvodných 248 041 300 € na 276 041 300 €, 019 (Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom) sa znížila o 54 725 280 € z pôvodných 138 557 566 € na 83 832 286 €, 020 (Dodávky vody na ľudskú spotrebu) sa zvýšila o 32 177 000 €, t. j. z pôvodných 29 017 447 € na 61 194 447 €, 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) sa znížila z pôvodných 67 224 274 € na 65 122 109 €, 022 (Čistenie odpadových vôd) sa zvýšila o 70 000 000 €, t. j. z pôvodných 483 755 945 € na 553 755 945 €, 083 (Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia) sa znížila z pôvodných 155 757 166 € na 134 221 413 €, t. j. o 21 535 753 €, 085 (Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrana prírody a zelená infraštruktúra) sa znížila z pôvodných 67 598 703 € na 53 102 243 €. Zároveň dochádza k nadväzujúcej zmene alokácií v Tabuľke 19 Forma financovania, v Tabuľke 20 Typ územia a Tabuľke 21 Mechanizmy územnej realizácie.
- V podkapitole 2.2.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie bol znížený „Základ pre výpočet (celkový príspevok)“ z hodnoty 265 154 281 € na 221 251 525 €.
- V podkapitole 2.2.1.6 Ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority a kategórie regiónu (Tabuľka 23) sa z dôvodu presunu disponibilných zdrojov z PO 2 do PO 1 znižuje cieľová hodnota ukazovateľa „CO20 - Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany“ z pôvodnej hodnoty 10 475 na 7 002 (osôb), t. j. o 3 473 osôb.
- V kapitole 2.2.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 2 (Tabuľka 24) sa okrem ukazovateľa CO20 (uvedeného vyššie) znižuje aj cieľová hodnota finančného ukazovateľa – F0002 na hodnotu 221 251 525 €, čo predstavuje pokles o 43 902 756 € z pôvodnej hodnoty 265 154 281 €. Zmena nastáva aj v percentuálnom podiele na alokácii prioritnej osi.
- V kapitole 2.2.3 Kategórie intervencií dochádza v súvislosti s presunom finančných prostriedkov z PO 2 do PO 1 k zmene alokácie v oblasti intervencie 087 (Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami) v Tabuľke 25 Oblasť intervencie, ktorá sa znižuje z pôvodných 225 381 138 € na 188 063 796 €, t. j.

- o 37 317 342 €, k rovnakej zmene dochádza v Tabuľke 26 Forma financovania a v Tabuľke 28 Mechanizmy územnej realizácie. V Tabuľke 27 Typ územia dochádza k zníženiu alokácie v rámci 03 (Vidiecke oblasti) z pôvodných 186 194 649 € na 148 877 307 €.
- V podkapitole 2.3.1.2 Oprávnené aktivity sa v rámci ŠC 3.1.1 pri aktivite A. Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov a aktivite B. Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy v odseku „*V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná najmä na: ...*“ vypúšťa text: ... **“ a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19“**.
  - V podkapitole 2.3.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 32) dochádza k zvýšeniu cieľovej hodnoty ukazovateľa „O0026 - Počet subjektov so zlepšeným vybavením intervenčnými kapacitami“ z pôvodných 20 subjektov na novú cieľovú hodnotu 370 subjektov.
  - V kapitole 2.4.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie bol znížený „Základ pre výpočet (celkový príspevok)“ z hodnoty 987 271 919 € na 466 366 €.
  - V podkapitole 2.4.2.2 Oprávnené aktivity dochádza v rámci ŠC 4.1.1 k rozšíreniu aktivity B. o dve nové podaktivity, nasledovne:
 „B. *Výstavba zariadení na:*
    - ***využitie slnečnej energie na výrobu elektriny;***
    - ***výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility;***“
  - V podkapitole 2.4.2.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov sa dopĺňa nová usmerňujúca zásada v nadväznosti na doplnenie nových podaktivít, nasledovne:
 „*V prípade aktivít A.¹³⁹ a B.¹⁴⁰:*
    - ***zvýhodňované budú projekty výroby vodíka elektrolýzou s využitím OZE pred samostatnými projektami využitia slnečnej energie na výrobu elektriny;***“
  - V podkapitole 2.4.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 40) v rámci ŠC 4.1.1 dochádza k zvýšeniu cieľovej hodnoty ukazovateľa „CO01 - Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora“ z pôvodných 19 na 22 podnikov, a zároveň sa znižuje cieľová hodnota ukazovateľov „CO30 - Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 392 MW na 346 MW, „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ v menej rozvinutých regiónoch (MRR) z pôvodných 180 000 t ekvív. CO₂ na 127 593 t ekvív. CO₂ aj vo viac rozvinutých regiónoch (VRR) z pôvodných 7 000 t ekvív. CO₂ na 3 485 t ekvív. CO₂, „O0028 - Počet malých zariadení na využívanie OZE“, „O0188 - Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 49 MWe na 43 MWe a „O0189 - Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 343 MWt na 303 MWt.
  - V podkapitole 2.4.3.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 42) v rámci ŠC 4.2.1 dochádza k zníženiu cieľovej hodnoty ukazovateľov „CO30 - Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 35 MW na 21 MW, „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ z pôvodných 69 987 t ekvív. CO₂ na 42 366 t ekvív. CO₂, „O0032 - Počet podnikov s registrovaným EMAS a zavedeným systémom environmentálneho manažérstva“ z pôvodných 22 na 14 podnikov, „O0188 - Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 15 na 9 MWe a „O0189 - Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 20 na 12 MWt;

- V podkapitole 2.4.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 44) v rámci ŠC 4.3.1 dochádza k zvýšeniu cieľovej hodnoty ukazovateľov „CO32 - Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách“ z pôvodných 278 900 000 kWh/rok na 290 069 583 kWh/rok, „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ z pôvodných 73 500 t ekvív. CO₂ na 76 488 t ekvív. CO₂, „O0180 - Počet verejných budov na úrovni nízkoenergetickej alebo ultranízkoenergetickej alebo s takmer nulovou potrebou energie“ z pôvodných 550 na 573 budov, „O0183 - Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek“ z pôvodných 1 248 000 m² na 1 297 906 m², „O0187 - Zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách“ z pôvodných 172 000 000 kWh/rok na 178 889 416 kWh/rok;
- V podkapitole 2.4.6.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 48) v rámci ŠC 4.5.1 dochádza k zníženiu cieľovej hodnoty ukazovateľov „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ z pôvodných 205 704 t ekvív. CO₂ na 85 578 t ekvív. CO₂, „O0038 - Úspora PEZ v systémoch centralizovaného zásobovania teplom“ 734 444 MWh/rok na 305 546 MWh/rok, „O0039 - Množstvo tepla vyrobeného vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využiteľnom teple“ 320 039 MWh/rok na 102 276 MWh/rok a „O0040 - Zvýšenie inštalovaného výkonu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využiteľnom teple“ z pôvodných 36 MW na 11 MW.
- V kapitole 2.4.7 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 4 (Tabuľka 49) sa okrem ukazovateľov CO30 a O0183 (uvedených vyššie) upravuje aj cieľová hodnota finančného ukazovateľa – F0002 z pôvodnej sumy 987 271 919 € na sumu 970 466 366 €. Zmena nastáva aj v percentuálnom podiele aktivít, ku ktorým sa príslušné ukazovatele vzťahujú, na alokácii prioritnej osi.
- V kapitole 2.4.8 Kategórie intervencií dochádza k úprave alokácií v Tabuľke 50 Oblasť intervencie, a to v oblasti intervencie 010 (Obnoviteľná energia – slnečná energia) sa znížila z pôvodných 65 000 000 € na 33 515 395 €, 011 (Obnoviteľná energia – biomasa) sa zvýšila z pôvodných 18 308 360 € na 32 793 776 €, 012 (Iné zdroje obnoviteľnej energie) sa zvýšila z pôvodných 31 666 519 € na 68 670 622 €, 013 (Obnova verejnej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť energetickú účinnosť, demonštračné projekty a podporné opatrenia) sa zvýšila z pôvodných 449 866 475 € na 467 977 307 €, 016 (Vysoko účinná kogenerácia a diaľkové vykurovanie) sa znížila z pôvodných 135 863 283 € na 111 424 857 €, 068 (Energetická účinnosť a demonštračné projekty v MSP a podporné opatrenia) sa znížila z pôvodných 64 919 010 € na 29 062 644 € a 070 (Podpora energetickej účinnosti vo veľkých podnikoch) sa zvýšila z pôvodných 20 820 954 € na 43 000 000 €. Zároveň dochádza k nadväzujúcej úprave alokácií v Tabuľke 52 Typ územia.
- V kapitole 2.5.4 Kategórie intervencií dochádza k úprave alokácií v Tabuľke 61 Oblasť intervencie pre kategóriu regiónu MRR, a to v oblasti intervencie 121 (Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia) sa zvyšuje z pôvodných 56 964 500 € na 65 402 510 €, zároveň sa znižuje alokácia na oblasti intervencie 122 a 123, konkrétne 122 (Hodnotenie a štúdie) z pôvodných 5 793 000 € na 499 049 € a 123 (Informovanie a komunikácia) z pôvodných 11 586 000 € na 8 441 941 €. V Tabuľka 64 Oblasť intervencie dochádza k úprave alokácií pre kategóriu regiónu VRR, konkrétne v oblasti intervencie 121 sa zvyšuje z pôvodných 2 035 500 € na 2 337 014 €, v oblasti intervencie 122 sa znižuje z pôvodných 207 000 € na 17 832 € a v oblasti intervencie 123 sa znižuje z pôvodných 414 000 € na 301 654 €.

- V podkapitole 12.2 Výkonnostný rámec operačného programu (Tabuľka 76) dochádza k úprave dotknutých ukazovateľov výkonnostného rámca jednotlivých prioritných osí (uvedených vyššie).
- V časti Vysvetlivky bola upravená vysvetlivka č. 88, nasledovne:
*„Výkup pozemkov bude **oprávnený do miery prípustnej** vo všeobecnom nariadení (čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia), a to iba v prípade, ak sa pozemky budú nachádzať v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, výkup pozemkov bude nevyhnutný na dosiahnutie cieľov projektu a pozemky budú vykúpené do vlastníctva štátu, správy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadenou MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom v danom výnimočnom prípade aktivít OP KŽP, týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity, môže suma oprávnených nákladov na výkup pozemkov dosahovať až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.“*

- **Tabuľková časť (finančné tabuľky OP KŽP)**

Do finančného plánu OP KŽP časti 3.2 (Tabuľky 68 a 69) boli premietnuté zmeny vyplývajúce z vyššie popísaného presunu zdrojov Kohézneho fondu z PO 2 do PO 1, čím došlo k zvýšeniu alokácie PO 1 a v rovnakom objeme k zníženiu alokácie PO 2. Zároveň došlo k úprave zdrojov za národné spolufinancovanie v rámci PO 4 (pre kategóriu regiónov „menej rozvinutý región“). V dôsledku presunu zdrojov KF z PO 2 do PO 1 zároveň dochádza k navýšeniu miery spolufinancovania (zo zdrojov EÚ) uvedenej vo finančnom pláne OP KŽP v rámci PO 1, a to z pôvodných 80,79 % na 80,89 % keďže sa v rámci PO 1 zvyšuje podiel alokácie určenej na aktivity mimo schémy štátnej pomoci. Zároveň dochádza k navýšeniu miery spolufinancovania aj v rámci PO 4, a to z pôvodných 79,66 % na 81,04 %, v dôsledku zníženia alokácie jednotlivých výziev, súčasnej miery kontrahovania a právnej formy žiadateľov.

V časti 3.3 (Tabuľka 70) Finančného plánu dochádza k zmene indikatívnej alokácie na podporu cieľov zmeny klímy, ako aj podielu alokácie prioritnej osí na celkovej alokácii OP KŽP dotknutých prioritných osí.

Vyššie uvedené zmeny boli premietnuté (v režime sledovania zmien) do textovej a tabuľkovej časti dokumentu OP KŽP (verzia 12), ktorý sa zverejňuje spolu s týmto oznámením.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

OP KŽP je programom, ktorého hlavným cieľom je aj podpora udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, ako aj zabezpečenie ochrany životného prostredia. Vzhľadom na celkové zameranie a cieľ OP KŽP, ako aj na povahu navrhovanej revízie, spojenej s podporou environmentálne prospešných aktivít, možno predpokladať, že vplyvy na životné prostredie nebudú svojím charakterom odlišné od tých, ktoré už boli identifikované v procese posudzovania pôvodného návrhu OP KŽP podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci procesu vypracovania OP KŽP. Aj keď presun alokácií v rámci vybraných oblastí podpory v rámci OP KŽP môže mierne obmedziť možnosti podpory tých typov opatrení, pri ktorých dochádza k zníženiu indikatívnej alokácie, vzhľadom na využitie týchto presúvaných finančných prostriedkov na opatrenia s významným pozitívnym vplyvom na životné prostredie, celkový pozitívny vplyv OP KŽP na životné prostredie je v plnej miere zachovaný.

Za najvýznamnejší pozitívny vplyv vykonanej zmeny OP KŽP na životné prostredie možno považovať najmä významné navýšenie zdrojov určených pre podporu vodného hospodárstva, a to najmä v prípade oblasti intervencie 022 *Čistenie odpadových vôd* spoločne s navýšením hodnoty súvisiaceho ukazovateľa *CO19 – Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením*

komunálnych odpadových vôd. Navrhovaným presunom zdrojov do tejto oblasti sa posilní realizácia opatrení, ktoré vedú k zníženiu znečistenia povrchových a podzemných vôd, čím výrazne prispievajú k dosiahnutiu dobrého stavu vôd v zmysle požiadaviek Rámcovej smernice o vode. Aktivity, ktoré sú za týmto účelom podporované, sa predovšetkým zameriavajú na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO (v zmysle záväzkov SR voči EÚ). Opatreniami, ako je vybudovanie, resp. dobudovanie stokovej siete a čistiarní odpadových vôd, sa v dotknutých aglomeráciách zabráni ohrozeniu kvality podzemných vôd. Neodkanalizované aglomerácie na zneškodňovanie odpadových vôd využívajú prevažne domové čistiarne odpadových vôd alebo žumpy, pričom v prípade, ak sa nedodržiavajú všetky zásady ich prevádzkovania, môže dochádzať k ohrozeniu podzemných či povrchových vôd. Každá takáto nedostatočne izolovaná žumpa predstavuje samostatný bodový zdroj znečistenia a teda ohrozenie životného prostredia. Keďže takýchto zdrojov znečistenia sa zvyčajne vyskytuje v jednotlivých lokalitách vždy viac, spoločne môžu vytvárať závažný problém najmä pre miestne zdroje vôd. Vo vysoko priepustnom podloží (štrky, štrkopiesky a pod.) môže podzemná voda prejsť dráhu od niekoľkých desiatok do stoviek metrov za deň. Znečistenie sa v takýchto prípadoch môže rýchlo šíriť aj na veľké vzdialenosti a zasahovať relatívne vzdialené lokality a tým ovplyvňovať aj vzdialenejšie zdroje vôd. Zároveň, okrem ohrozenia kvality podzemných vôd dochádza pri nesprávnom nakladaní s odpadovými vodami aj ku kontaminácii povrchových vôd a ich eutrofizácii. Tá vedie k porušeniu rovnováhy prirodzeného prostredia vôd a k poškodzovaniu vodných ekosystémov. Dochádza tak k ich vážnemu až nevratnému narušeniu, a to najmä vtedy, ak sa v postihnutých vodných ekosystémoch nachádzajú organizmy citlivé na kvalitu vody. Navrhované navýšenie finančných zdrojov pre oblasť intervencie 022 a s tým súvisiace navýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa *CO19 - Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd* umožní zvýšenie rozsahu podpory čistenia komunálnych odpadových vôd zabezpečí elimináciu rizikového nakladania s odpadovými vodami a tým aj jej úniky do životného prostredia, čím priamo prispeje k zlepšeniu dobrého stavu dotknutých vodných útvarov.

K vyššie uvedenému zvýšeniu alokácie na oblasť intervencie 022 dochádza presunom disponibilných voľných, t. j. nevyužitých, zdrojov z iných oblastí intervencie v rámci prioritnej osi 1, konkrétne z oblasti intervencie *019 - Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom*, *083 - Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia*, ako aj z prioritnej osi 2, a to oblasti intervencie *087 - Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou*.

V prípade navrhovaného presunu alokácie z oblasti intervencie 019, ktorá je vyčlenená na financovanie aktivít naplňajúcich ukazovatele zvýšená kapacita recyklácie odpadov a zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov, ide o presun finančných prostriedkov pôvodne alokovaných na aktivity zamerané na prípravu na opätovné použitie a recykláciu nebezpečných odpadov v rámci 15. výzvy. V rámci tejto výzvy RO pre OP KŽP eviduje nízky záujem žiadateľov o predkladanie nenávratného finančného príspevku z dôvodu nízkej absorpčnej kapacity spôsobenej predovšetkým technickou náročnosťou prípravy projektov, čím je ohrozené čerpanie vyčlenených finančných prostriedkov, ako aj samotné naplňanie cieľových hodnôt ukazovateľov. Okrem vyššie uvedeného presunu cca polovice realokovaných zdrojov do oblasti intervencie 022 dôjde súčasne k navýšeniu alokácie oblasti intervencie 017, ktorou sú financované aktivity, ktoré rovnako prispievajú k plneniu ukazovateľov zvýšená kapacita recyklácie odpadov a zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov. Konkrétne pôjde o navýšenie alokácie na podporu zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, vrátane kuchynského odpadu z domácností a triedeného zberu komunálnych odpadov. Presunom finančných prostriedkov sa vytvoria podmienky na zvýšenie množstva vytriedených a

zhodnotených biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, ktoré v súčasnosti končia ako súčasť zmesového komunálneho odpadu a sú zneškodňované skládkovaním. Odklon od skládkovania komunálnych odpadov patrí medzi hlavné ciele odpadového hospodárstva. Skládkovanie biologicky rozložiteľných odpadov má negatívne dopady na životné prostredie predovšetkým prostredníctvom skládkového plynu, ktorý sa tvorí pri ich rozklade. Ak sa skládkový plyn nezachytáva, výraznou mierou prispieva k skleníkovému efektu, keďže jeho hlavnou zložkou je metán. Presun finančných prostriedkov na aktivity zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (do oblasti 017) tak bude kompenzovať zníženie alokácie z oblasti intervencie 019 z hľadiska plnenia súvisiacich merateľných ukazovateľov a dosahovanie ich cieľových hodnôt stanovených v OP KŽP, čím sa zabezpečí zachovanie úrovne pozitívneho vplyvu OP KŽP na životné prostredie v oblasti odpadového hospodárstva.

Súčasne v nadväznosti na pripomienky EK uvedenej v akceptačnom liste k Výročnej správe o vykonávaní OP KŽP na rok 2019, kde navrhuje navýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov, riadiaci orgán pre OP KŽP pristupuje k ich úprave. Dôvodom je niekoľkonásobné prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľa „zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov“, ktorá bola spôsobená zmenou legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva, a to konkrétne zavedením princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Predmetná úprava nemá vplyv na implementáciu OP KŽP, avšak zvýšením cieľovej hodnoty predmetného ukazovateľa je deklarovaná vyššia miera jeho pozitívneho vplyvu na životné prostredie.

Ďalšou oblasťou, z ktorej došlo k navýšeniu alokácie oblasti intervencie 022 je oblasť intervencie 083 - *Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia*. V tomto prípade dochádza k zníženiu alokácie určenej pre oblasť ochrany ovzdušia najmä vzhľadom na nedostatočný záujem žiadateľov v prípade 25., 55. a 65. výzvy, ako aj k presunu disponibilného zostatku alokácie predmetnej oblasti intervencie nepokrytý výzvami. Z uvedených výziev najpodstatnejšia presúvaná časť alokácie bola pôvodne vyčlenená na 55. výzvu zameranú na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach za nízkoemisné (s výnimkou OZE). Riadiaci orgán pre OP KŽP predpokladá, že oprávnení prijímatelia tejto výzvy (najmä vyššie územné celky) nepredložili žiadosti o NFP v rámci predmetnej výzvy najmä z dôvodu potreby spolufinancovania takéhoto projektu, ktorá pre ne najmä v situácii, keď prioritou je zabezpečiť financovanie opatrení na boj s pandemiou COVID-19 a jej dôsledkami, predstavuje neúmernú finančnú a administratívnu záťaž. V rámci predmetnej výzvy však plánuje predložiť žiadosť SAŽP, ako jedna z rezortných organizácií MŽP SR, v predpokladanom objeme 20 mil. € (zdroj EÚ). Pandemická situácia spôsobená šírením ochorenia COVID-19 má vplyv aj na absorpčnú kapacitu 55. výzvy, a to najmä z dôvodu celkového poklesu životnej úrovne najmä stredno príjmových domácností, ktoré boli pre tento typ podpory považované za kľúčové. Riadiaci orgán pre OP KŽP sa v tejto situácii prikláňa k riešeniu podporiť menší počet (približne 2/3) domácností oproti pôvodne plánovanému počtu z pred pandemickej situácie. Z hľadiska vplyvu na životné prostredie, je zníženie alokácie oblasti intervencie 83, v rámci ktorej mali v konečnom dôsledku finančné zdroje smerovať najmä do výmeny zastaraných spaľovacích zariadení vo verejných budovách ako zdrojov lokálneho znečistenia ovzdušia, čiastočne kompenzovaná aj súbežnou podporou v rámci PO 4, ŠC 4.3.1 (*Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov*) zameranej na komplexnú obnovu verejných budov, ktorá zahŕňala aj rekonštrukciu vykurovacích systémov. Čiže akékoľvek ďalšie opatrenie v oblasti zlepšovania kvality ovzdušia, konkrétne v tomto prípade výmena starých kotlov spaľujúcich uhlie v domácnostiach za nízkoemisné zariadenia, či už vo väčšej alebo menšej miere, predstavuje pri riešení dlhodobu nepriaznivému stavu ovzdušia na Slovensku pridanú hodnotu.

Oblasťou z ktorej došlo k významnému navýšeniu alokácie oblasti intervencie 022 je aj oblasť intervencie 087 - *Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou*. Vykonanou zmenou došlo ku zníženiu alokácie PO 2 vyčlenenej alokácie na 21. výzvu zameranú na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok, pričom zároveň dôjde k pomernému zníženiu cieľovej hodnoty ukazovateľa CO20 - *Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany*. V rámci uvedenej výzvy sú realizované väčšinou technické opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku (ako napr. výstavba či navyšovanie ochranných hrádzí a línií na vodných tokoch a pozdĺž nich, úprava korýt vodných tokov a pod.). Tieto opatrenia nesmerujú priamo k zlepšeniu stavu vodného útvaru/toku, ale ich účel je predovšetkým v znížení povodňového rizika na povodňami ohrozenom území, čo sa môže prejavovať v zmiernení nepriaznivých následkov povodní najmä na ľudské zdravie a znížení povodňových škôd. Z tohto dôvodu zníženie alokácie na túto oblasť nie je spojené s priamym negatívnym vplyvom na životné prostredie, a uvažovať možno skôr o nižšej miere zníženia rizika ohrozenia v prípade povodne. V rámci tejto výzvy je doteraz dominantným žiadateľom SVP, pričom vzhľadom na charakter projektov a náročnosť ich prípravy, vrátane povinnosti ich posúdenia podľa článku 4.7 RSV a súčasné tempo ich fyzickej a finančnej implementácie, ako aj podiel ŽoNFP predložených inými oprávnenými žiadateľmi, nie je možné očakávať, že by pôvodne vyčlenená alokácia mohla byť v plnej miere vyčerpaná. Výzva č. 18 zameraná na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov, v rámci ktorej sú vykonávané najmä prírode blízke (tzv. zelené) opatrenia, pritom touto realokáciou nebude ovplyvnená.

Ďalším presunom disponibilných voľných, t. j. nevyužitých zdrojov z PO 2 z oblasti intervencie 087, podobne ako presuny, resp. zmena využitia ďalších voľných zdrojov z PO1 z oblasti intervencie 021 - *Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody* a 085 - *Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry*) do PO 1 oblasti intervencie 020 - *Dodávky vody na ľudskú spotrebu* možno považovať za zmeny v rámci revízie OP KŽP, ktorých dôsledkom môže byť mierne obmedzenie možnosti podpory niektorých typov opatrení s pozitívnym vplyvom na životné prostredie v prospech opatrení s pozitívnym vplyvom na zdravotný stav obyvateľstva. Z tohto dôvodu je tento vplyv bližšie popísaný v kapitole 4 tohto oznámenia.

V prípade presunu zdrojov oblasti intervencie 021 - *Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody* ide o presun voľných zdrojov pôvodne určených na aktivity v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete, ktoré nemajú priamy alebo nepriamy vplyv na životného prostredia, ale vytvárajú nástroj na jeho hodnotenie. Vzhľadom k tejto skutočnosti presun voľných finančných prostriedkov, ako aj úprava súvisiaceho ukazovateľa cieľovej hodnoty ukazovateľa O006 – *Počet podporených objektov monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd* viazaných k monitorovaniu vôd v SR nemá priamy ako ani významný nepriamy vplyv na životné prostredie. Rovnako úprava/zvýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0176 - *Počet analyzovaných vzoriek povrchových a podzemných vôd*, ktorá vychádza z prehodnotenia spôsobu jej stanovenia na základe zníženia mernej investičnej náročnosti, nepredstavuje zmenu s vplyvom na životné prostredie.

Ďalšou oblasťou z ktorej došlo k navýšeniu alokácie oblasti intervencie 020 je oblasť intervencie 085 – *Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry*. V rámci tejto oblasti je táto alokácia presúvaná zo ŠC 1.2.3 *Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd* a jej aktivity zameraná na realizáciu opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch. Za účelom podpory tejto aktivity bola v roku 2017 vyhlásená 17. výzva, ktorá je zameraná na zabezpečenie spojitosti vodných

tokov. Oprávnenými prijímateľmi v rámci tejto výzvy sú štátne organizácie vykonávajúce správu vodných tokov a vodných stavieb (čo je vo väčšine prípadov SVP), ako aj nájomcovia/vypožičiavatia drobných vodných tokov alebo ich úsekov. Záujem iného subjektu ako SVP však nebol zaznamenaný. V čase prípravy OP KŽP nebol k dispozícii žiadny dostupný oficiálny dokument k odstraňovaniu bariér, pričom sa súčasne vychádzalo z predpokladu, že budú odstraňované najmä menšie bariéry. Vzhľadom na nízku finančnú náročnosť ich odstránenia bol cieľový počet odstránených bariér vypočítaný matematicky na hodnotu 345. Avšak následne, v období po schválení OP KŽP, sa problematike zabezpečenia kontinuity vodných tokov začala venovať väčšia metodická pozornosť (v roku 2015 MŽP SR schválilo metodické usmernenie „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“). V roku 2018 bola schválená vyhláška MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov, z ktorých vyplynula potreba prehodnotiť prístup k riešeniu spriechodňovania bariér. V rámci následného prehodnotenia identifikovaných bariér boli stanovené priority pre ich spriechodňovanie a v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR vypracovaný zoznam prioritných bariér. Tie boli zadefinované najmä z hľadiska ich významnosti z pohľadu záujmov ochrany prírody, prioritných druhov a ich stanovišť predovšetkým v rámci sústavy Natura 2000. Medzi tieto bariéry sa teda dostalo viacero takých, s ktorými sa najmä vzhľadom na ich vysokú finančnú a technickú náročnosť v minulosti nepočítalo. Ide najmä o bariéry nachádzajúce sa na dolných úsekoch vodných tokoch, na ktorých sa vyskytujú väčšie vodné stavby (napr. hrádze vodných nádrží). Za účelom priechodnosti takýchto bariér bude potrebné budovanie komplikovaných a finančne náročných rybovodov. Keďže prioritné lokality boli zadefinované najmä na dolných úsekoch väčších tokov, všetky tieto lokality sa tým vzťahujú najmä na vodohospodársky významné toky, ktoré sú v správe SVP. Keďže tento subjekt s realizáciou takýchto náročných projektov nepočítal, nie je vzhľadom na náročnosť ich prípravy (spojenú s náročnosťou prípravy projektovej dokumentácie a najmä s problémom vysporiadania vlastníckych vzťahov na území, kde by mal byť rybovod realizovaný) realizácia týchto projektov v rámci tohto programového obdobia možná. Realizácia projektov, ktoré boli pripravené pre súčasné programové obdobie v rámci podpory z OP KŽP a v plnej miere nespĺňajú všetky v súčasnosti požadované vlastnosti, čím by hrozilo, že by neplnili svoju funkciu pre lokálne spoločenstvá migrujúcich organizmov, dokonca by mohli v extrémnom prípade vytvoriť pre niektoré druhy aj novú bariéru, nebudú podporované.

Z tohto dôvodu sa na strane SVP pristúpilo k príprave nových projektov na odstraňovanie týchto bariér využitím účinných rybovodov ako aj iných opatrení, tak, aby boli pripravené pre realizáciu v budúcom programovom období 2021 – 2027 v rámci Operačného programu Slovensko, cieľa 2 „Zelená, nízkouhlíková Európa“. Aj vzhľadom na vzniknuté problémy v implementácii tejto oblasti v rámci OP KŽP bola zabezpečeniu jej podpory venovaná zvýšená pozornosť v rámci komponentu 5 „Adaptácia na zmenu klímy“ Plánu obnovy a odolnosti SR, kde sa v rámci „reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine“ umožní revitalizácia vodných tokov, vytvorenie priestoru pre ich ekologický manažment, obnova priestoru pre rieky a progresívna protipovodňová ochrana zohľadňujúca ochranu prírody a zadržiavanie vody v krajine. Keďže aj v súčasnosti môžu byť z OP KŽP realizované výlučne projekty, ktoré plne vyhovujú všetkým požiadavkám, RO pristúpil k prehodnoteniu pôvodne nastavenej cieľovej hodnoty príslušného ukazovateľa O0008 – *Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch* na hodnotu 21, ktorá bude naplnená už predloženými, ako aj plánovanými ŽoNFP. Vzhľadom na uvedený stav je súčasne navrhnuté zníženie alokácie tejto výzvy, z ktorých časť bude využitá v ŠC 1.3.1, ktorý sa vzťahuje k rovnakej oblasti intervencie – 085, a to na podporu biodiverzity, vrátane akčných plánov odstraňovania invázných druhov. Realizáciou opatrení pre zabezpečenie spojitosti

vodných tokov a čiastočne aj využitím časti alokácie na uvedenú podporu biodiverzity bude kompenzované zníženie alokácie na 17. výzvu v súčasnom programovom období.

S cieľom predísť opakovaniu nedostatkov zo súčasného programového obdobia a zabezpečiť náležitý rozsah podpory týchto opatrení v budúcom programovom období je v ďalšom plánovacom cykle implementácie Rámcovej smernice o vode koordinácia prípravy projektov na zabezpečenie kontinuity a konektivity vodných tokov realizovaná zainteresovaním všetkých dotknutých subjektov (SVP, š. p., ŠOP SR, VÚVH, Slovenského rybárskeho zväzu, mimovládnych organizácií a vecne príslušných sekcií MŽP SR) na participatívnej tvorbe novej vodnej politiky SR - Koncepcie vodnej politiky SR do roku 2030, výhľadovo do roku 2050, ktorá revitalizáciu vodných tokov identifikovala ako jeden z prioritných problémov a nastavuje ciele a opatrenia pre jeho riešenie.

V procese pripomienkovania verejnosťou sú aj Plány manažmentu správneho územia Dunaja a Visly na roky 2022 - 2027 (Vodný plán Slovenska), v ktorých je revitalizácia vodných tokov tiež identifikovaná ako významný vodohospodársky problém, na základe ktorého sú navrhnuté opatrenia. Špecifická expertná skupina pre revitalizáciu vodných tokov má zastúpenie z radov expertov organizácií MŽP SR, ústredných orgánov štátnej správy, samosprávy, mimovládneho sektoru, vedecko - výskumnej a vzdelávacej obce, čo vytvára predpoklad reálneho navrhnutia takých opatrení aby boli akceptované všetkými dotknutými subjektmi a vytvorili podmienky aj pre úspešnú realizáciu jednotlivých projektov. V rámci MŽP SR bude príprava predmetných projektov koordinovaná vo vzájomnej súčinnosti sekcie vôd a sekcie ochrany prírody a biodiverzity.

Ďalšími zmenami OP KŽP, ktoré nepredstavujú finančné presuny v rámci programu, sú aj vykonané úpravy textovej časti, ktoré vo viacerých prípadoch môžu prispievať aj k podpore pozitívnych vplyvov OP KŽP. Iné vykonané úpravy, ako napríklad terminologické zosúladaťovanie textu OP KŽP s aktuálne platnou novelizáciou zákona o odpadoch (v rámci ŠC 1.1.1), naopak nemenia vplyv dokumentu na životné prostredie. Pozitívne vplyvy na životné prostredie možno očakávať predovšetkým v nadväznosti na úpravy a rozšírenie textovej časti v prípade aktivity A. *Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy* a v prípade aktivity B. *Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry v rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000.* Nakoľko pozitívne vplyvy na životné prostredie sa v týchto prípadoch vzťahujú predovšetkým na chránené územia (napr. územia európskeho významu, európska sústava chránených území – Natura 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti) je tento vplyv bližšie popísaný v kapitole 5 tohto oznámenia.

Úpravy textov v rámci PO 3 nepredstavujú zmeny, ktoré by priamo alebo nepriamo menili vplyv OP KŽP na životné prostredie.

Zmena navrhnutá v rámci PO 4 premietnutá do OP KŽP formou doplnenia nových podaktivít aktivity B v rámci ŠC 4.1.1 predstavuje zmenu s pozitívnym vplyvom na životné prostredie, nakoľko sa predmetnou zmenou rozširuje spektrum podporovaných opatrení, ktoré prispievajú k zníženiu emisií skleníkových plynov do ovzdušia z výroby elektrickej energie ako aj k podpore výroby vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility. Ostatné zmeny v textovej časti PO 4, ako aj úpravy hodnôt cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov vychádzajúcich z aktualizácie hodnôt vstupujúcich do pôvodne definovanej metodiky na ich určenie nepredstavujú zmeny OP KŽP, ktoré by ovplyvňovali jeho pozitívny vplyv na životné prostredie.

Zmenami navrhovaných alokácií otvorených výziev bude taktiež zachovaný pozitívny vplyv na životné prostredie, keďže presun zdrojov sa uskutoční buď v rámci predmetného ŠC, prípadne v rámci zmienovaných ŠC.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Navrhovaná zmena OP KŽP neovplyvní pozitívny vplyv dokumentu OP KŽP identifikovaný v procese v minulosti vykonaného posudzovania pôvodného návrhu OP KŽP na zdravotný stav obyvateľstva, avšak prispeje k vytvoreniu vhodnejších podmienok pre podporu projektov s pozitívnym vplyvom na zdravie dotknutých obyvateľov.

Pozitívny vplyv na zdravie obyvateľov je možné očakávať navrhovaným navýšením zdrojov pre oblasť intervencie 020 - *Dodávky vody na ľudskú spotrebu*. Dôvodom tohto navýšenia je potreba zabezpečiť ďalšie zdroje v rámci ŠC 1.2.2 na aktivity zamerané na zabezpečenie bezpečnej pitnej vody prostredníctvom intenzifikácie a modernizácie existujúcich úpravni povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje so zameraním na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a biológiou a v menšej miere na výstavbu verejných vodovodov v prípade súbežného budovania verejnej kanalizácie. Realizáciou takýchto projektov sa zlepši prístup dotknutých obyvateľov ku kvalitnej a zdravotne nezávadnej pitnej vode, čo predstavuje jednu zo základných podmienok ich dobrého zdravotného stavu.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Navrhovaná zmena OP KŽP zachováva existujúci pozitívny vplyv na chránené územia, pričom navyše prispieva k zlepšeniu podmienok pre podporu projektov s priamym pozitívnym vplyvom na chránené územia z hľadiska ochrany biodiverzity. Pozitívne vplyvy možno očakávať predovšetkým v nadväznosti na úpravy a rozšírenie textovej časti v prípade aktivity *A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy a v prípade aktivity B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry v rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000.*

Úpravy textovej časti OP KŽP, ktoré majú pozitívny vplyv na chránené územia predstavuje doplnenie textu umožňujúceho realizáciu aktivít na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb v prípade aktivity *A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy*. Predmetnou úpravou textu aktivity sa rozširuje možnosť realizácie opatrení na územiach, kde to v súčasnosti nebolo umožnené. Ďalšou úpravou textu s pozitívnym vplyvom na chránené územia je v rámci tejto aktivity rozšírenie textu cieľa aktivity o opatrenia na usmerňovanie návštevnosti v chránených územiach sústavy Natura 2000, ako aj o umožnenie doplnkovej investície k realizácii opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie, a to podpora rekonštrukcie a budovania návštevníckych centier. Predmetné doplnenie podaktivity je navrhované z dôvodu potreby usmerňovania rozširujúcej sa návštevnosti, najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000, ktoré sa ukázalo ako nevyhnutné nielen v súčasnej dobe pandémie COVID-19, kedy ľudia (nielen turisti) čoraz častejšie navštevujú chránené územia, v ktorých často krát dochádza k znehodnocovaniu existujúcich biotopov a k vyrušovaniu chránených druhov živočíchov. Negatívny dopad

návštevníkov v chránených územiach, ktorý bol ŠOP SR v poslednom roku vo zvýšenej miere zaznamenaný, by bol eliminovaný aj prostredníctvom aktivít zameraných na budovanie a rekonštrukciu prvkov mäkkého turizmu (opravy a údržby turistických chodníkov, informačné prvky, oddychové miesta a pod.), vyznačovanie hraníc chránených území a v spolupráci s vlastníkmi, resp. správcami pozemkov vybudovanie a sprístupnenie nových lokalít a náučných areálov, aby sa tak predišlo svojvoľnému pohybu turistov v územiach sústavy Natura 2000.

Významnou zmenou s pozitívnym vplyvom na chránené územia je aj úprava poznámky č. 88, cieľom ktorej je zakotviť možnosť vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch uplatňovať na operácie týkajúce sa ochrany životného prostredia vyšší limit oprávnených nákladov na nákup pozemkov, ktorá je prípustná v rámci čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia, prostredníctvom poznámky č. 88 priamo v znení OP KŽP (a teda nie iba v dokumentácii príslušných výziev ako doposiaľ), pričom maximálny limit oprávnených výdavkov na výkup pozemkov v chránených územiach by oproti súčasným 25 % celkových oprávnených výdavkov, ktorý nie je dostatočný, predstavoval až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Dôvodom navrhovanej úpravy OP KŽP je potreba v rámci jedného projektu umožniť realizáciu výkupu väčšej, súvislejšej plochy chránených území sústavy Natura 2000, ktoré sa nachádzajú v 5. stupni ochrany, resp. v zóne A, v rámci ktorých sa nesmie vykonávať žiadna ľudská činnosť (územia ponechané na samovývoj), resp. v 4., alebo 3. stupni ochrany, kde je potrebné zabezpečiť starostlivosť o chránené biotopy a druhy. Na základe praxe ŠOP SR v niektorých prípadoch nemohla pristúpiť ku kúpe pozemkov, nakoľko vlastníci, ktorí vlastnia súvislejšie pozemky v chránených územiach, sú ochotní predat' svoje pozemky iba ako celok, takže limit 25 % celkových oprávnených výdavkov na projekt nie je postačujúci a neumožňuje ŠOP SR flexibilnejšie reagovať na ponuky vlastníkov v čase predaja a v pomerne krátkom čase pripraviť ŽoNFP na schválenie. Zvýšené percento oprávnených výdavkov na výkup pozemkov v chránených územiach napomôže zrýchleniu procesu prípravy a predkladania ŽoNFP zameraných na ochranu prírody, posilní možnosti ochrany území sústavy Natura 2000 a taktiež sa pozitívne prejaví aj na plnení hlavného ukazovateľa CO23 *Plocha biotopov podporených s cieľom dosiahnuť lepší stav ich ochrany*, ktorý je kľúčový z hľadiska dosahovania cieľov OP KŽP v oblasti ochrany prírody.

Rovnako pozitívny vplyv na chránené územia má úprava textu v rámci rovnakého ŠC 1.3.1, v prípade aktivity *B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry*, umožňujúceho „*vypracovanie akčných plánov pre invázne druhy na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest, následne na elimináciu invázných druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z .z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepcionom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ.*“

Predmetným doplnením podaktivity zameranej na akčné plány pre invázne druhy dochádza k prepojeniu a zosúladeniu OP KŽP s národnou legislatívou platnou od 1. 8. 2019, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa transponujú niektoré ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1143/2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov. V zmysle čl. 13 uvedeného nariadenia EÚ, je potrebné do 3 rokov od prijatia zoznamu invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie vypracovať a vykonať jeden akčný plán, alebo súbor akčných plánov na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest. Ich vypracovaním v súčasnom programovom období tak RO vytvorí priestor pre ich následnú realizáciu v novom programovom

období 2021 - 2027 za účelom eliminácie invázných nepôvodných druhov na Slovensku, najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000.

Ďalšou úpravou textu s nepriamym pozitívnym vplyvom na chránené územia je v rámci tej istej aktivity B. rozšírenie textu viažuceho sa k oprávneným prijímateľom umožňujúceho v prípade vypracovania dokumentov RÚSES / MÚSES preukázanie vlastníctva alebo užívania pozemkov nahradiť splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu, čím sa umožní realizácia viacerých projektov širším spektrom prijímateľov.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

V súvislosti s uplatňovaním OP KŽP v jeho upravenom znení sa nepredpokladajú priame riziká. Zároveň je však potrebné poznamenať, že ani vytvorenie podmienok pre podporu rôznych typov opatrení s pozitívnym vplyvom na životné prostredie nie je sama o sebe zárukou dostatočného záujmu o podporované aktivity zo strany žiadateľov.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

V súvislosti s prebiehajúcou zmenou nedôjde k takým predpokladaným vplyvom na území SR, ktoré by presahovali štátnej hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Vzhľadom na to, že dané oznámenie sa týka zmeny OP KŽP, ktorý patrí k strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom, dotknutú verejnosť môžu predstavovať všetci obyvatelia územia SR.

2. Zoznam dotknutých subjektov

V súvislosti s navrhovanou zmenou OP KŽP sú prioritne dotknutými subjektmi najmä subjekty vystupujúce ako aktuálni, resp. potenciálni oprávnení prijímatelia vo vzťahu k aktivitám, ktorých sa navrhované zmeny týkajú. V súlade s princípom partnerstva možno za dotknuté subjekty považovať aj subjekty, ktoré sú prostredníctvom nimi nominovaných zástupcov zastúpené v Monitorovacom výbore pre OP KŽP.

3. Dotknuté susedné štáty

Nepredpokladá sa, že by navrhovanou zmenou OP KŽP mohli byť dotknuté susedné štáty.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadnu mapovú ani inú grafickú dokumentáciu.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Pri vypracovaní zmeny OP KŽP boli použité materiály uvedené v kap. II bod 7. tohto oznámenia. Ďalšie informácie, zdôvodnenia a navrhované riešenia pre jednotlivé prioritné osi, ktoré vychádzajú z aktuálneho stavu implementácie OP KŽP, sú uvedené v kapitole II. bod 5. a podrobnejšie v kapitole III. bod 1. tohto oznámenia.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Bratislava, 14. mája 2021

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Ivana Ďuricová, PhD.

oddelenie programovania a riadenia

odbor programovania, riadenia a monitorovania programov

sekcia environmentálnych programov a projektov

Ministerstvo životného prostredia SR

PhDr. Michal Šutriepka, PhD.

vedúci oddelenia programovania a riadenia

odbor programovania, riadenia a monitorovania programov

sekcia environmentálnych programov a projektov

Ministerstvo životného prostredia SR

PhDr. Miroslava Hrušková, CSc.

riaditeľka odboru programovania, riadenia a monitorovania programov

sekcia environmentálnych programov a projektov

Ministerstvo životného prostredia SR

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Ing. Katarína Nováková

poverená vykonávaním funkcie generálneho riaditeľa

sekcie environmentálnych programov a projektov

Ministerstvo životného prostredia SR